

Vliv elektronické evidence tržeb na inkaso daně z příjmu ve vybraných odvětvích

Hana Minaříková

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Hana Minaříková
Osobní číslo: M18397
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Účetnictví a daně
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Vliv elektronické evidence tržeb na inkaso daně z příjmu ve vybraných odvětvích

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte rešerši vybraných literárních zdrojů a zpracujte teoretické znalosti z problematiky daňového systému ČR a elektronické evidence tržeb.

II. Praktická část

- Provedte analýzu inkasa daně z příjmů u vybraných odvětví před a po zavedení elektronické evidence tržeb.
- Srovnajte dopad zavedení EET na inkaso daně z příjmu u vybraných odvětví v ČR.
- Formulujte závěry na základě zjištěných poznatků.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BERNARDI, Luigi, Mark W. S. CHANDLER a Luca GANDULLIA, ed. *Tax systems and tax reforms in new EU members*. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017, 258 s. ISBN 9780415654333.
- LÍBAL, Tomáš. *Elektronická evidence tržeb: z účetního a daňového pohledu*. Praha: VOX, 2016, 128 s. ISBN 9788087480519.
- PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, 2018, 168 s. ISBN 9788074182952.
- VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Jana VÍTKOVÁ. *Daňový systém ČR 2018*. 14. aktualizované vydání. Praha: 1. VOX, 2018, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.
- VONDRÁK, Zdeněk, Lucie VONDRÁKOVÁ a Michala VONDRÁKOVÁ. *Elektronická evidence tržeb: praktická příručka pro 3. a 4. vlnu*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2020, 215 s. ISBN 9788075542649.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Jarolímová**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **18. května 2021**

L.S.

---

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

---

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18. května 2021

Jméno a příjmení: Hana Minaříková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá vlivem elektronické evidence tržeb na inkaso daně z příjmů u vybraných odvětví. Hlavním cílem této práce je identifikovat dopady zavedení elektronické evidence tržeb na inkaso daně z příjmů u vybraných odvětví a jejich vybraných částí. Pro splnění tohoto cíle byla využita metoda analýzy trendu.

Dílčím cílem této práce je zhodnocení celkových nákladů plynoucích z EET.

V teoretické části jsou definovány a popsány pojmy jako daňový systém a jeho prvky, daň z příjmů a v neširším kontextu problematika elektronické evidence tržeb.

Praktická část je rozdělena do tří částí. První část se zabývá náklady spojenými s přípravou projektu EET a jeho fungováním. Další část pojednává o závislosti daně z příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu. V poslední části je pak zkoumán hlavní cíl této práce, kterým je dopad EET na inkaso daně z příjmů u vybraných odvětví. Na základě zjištěných poznatků je formulován závěr.

Klíčová slova: elektronická evidence tržeb, inkaso daně z příjmů, analýza vývoje, odvětví, trend

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the influence of electronic registration of revenue from income tax on selected sectors. The main goal of this thesis is to identify the impacts of the introduction of electronic records of revenue tax revenue in selected sectors and their selected parts. Trend analysis method was used to reach this goal.

The partial goal of this thesis is to evaluate the total cost of ERS.

The theoretical part is defined and described concepts such as tax system and its elements, income tax and in the widest context, the issue of electronic registration sales.

The practical part is divided into three parts. The first part deals with the costs associated with the preparation of the ERS project and its functioning. The next part deals with the dependence of income tax on the total income of the state budget. The last part is examined the main goal of this bachelor thesis, which is the impact of ERS on the income tax collection in selected sectors. Based on the findings, the conclusion is formulated.

Keywords: electronic registration of sales, income tax collection, development analysis, industry, trend

Ráda bych tímto poděkovala své vedoucí paní Ing. Blance Jarolímové za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

Zvláštní poděkování patří také mé rodině a přátelům za podporu a trpělivost během mého vysokoškolského studia.

Motto: „Ze strachu z trestu a ze strachu, že nedostaneme odměnu, začneme předstírat, že jsme něčím, čím nejsme, jen abychom se zavděčili jiným a byli dostatečně dobří v očích někoho jiného.“

- Miguel Ángel Ruiz

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 DAŇOVÝ SYSTÉM	13
1.1 DAŇ A JEJÍ PRVKY.....	14
1.1.1 Daňový subjekt.....	14
1.1.2 Daňový objekt.....	14
1.1.3 Základ daně.....	15
1.1.4 Sazba daně.....	15
1.1.5 Zdaňovací období.....	15
1.2 FUNKCE DANÍ.....	16
1.2.1 Fiskální funkce.....	16
1.2.2 Alokační funkce.....	16
1.2.3 Redistribuční funkce.....	16
1.2.4 Stimulační funkce.....	16
1.2.5 Stabilizační funkce.....	17
1.3 ČLENĚNÍ DANÍ V ČR.....	17
1.3.1 Přímé daně.....	18
1.3.2 Nepřímé daně.....	18
2 DAŇ Z PŘÍJMŮ	20
2.1 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	21
2.1.1 Subjekt daně.....	22
2.1.2 Předmět daně.....	22
2.1.3 Základ daně.....	23
2.1.4 Sazba daně.....	23
2.2 DAŇ Z PŘÍJMU PRÁVNICKÝCH OSOB.....	24
2.2.1 Subjekt daně.....	25
2.2.2 Předmět daně.....	26
2.2.3 Základ daně.....	26
2.2.4 Sazba daně.....	26
3 ELEKTRONICKÁ EVIDENCE TRŽEB	27
3.1 HISTORIE.....	28
3.2 ZÁKLADNÍ TERMÍNY.....	29
3.2.1 Subjekt evidence tržeb.....	29
3.2.2 Objekt evidence tržeb.....	30
3.2.3 Evidovaná tržba.....	30
3.2.4 Rozhodný příjem.....	31
3.2.5 Účtenka.....	31
3.3 AUTENTIZAČNÍ ÚDAJE.....	32

3.3.1	Žádost o autentizační údaje	32
3.3.2	Registrace a certifikáty	33
3.4	ZPŮSOBY ZAEVIDOVÁNÍ TRŽEB	33
3.4.1	Běžný režim	33
3.4.2	Zjednodušený režim	35
3.4.3	Zvláštní režim.....	35
3.4.4	Tržby trvale vyňaty z evidence	36
3.4.5	Storno a opravy	37
3.5	FÁZOVÉ ZAVÁDĚNÍ EET V ČR	37
II	PRAKTICKÁ ČÁST	39
4	NÁKLADY NA EVIDENCI TRŽEB	40
4.1	POČÁTEČNÍ NÁKLADY	40
4.2	PŘEDPOKLÁDANÉ NÁKLADY NA PROVOZ.....	41
4.3	REÁLNÉ NÁKLADY NA PROVOZ.....	42
4.4	KOMPARACE PŘEDPOKLÁDANÝCH A REÁLNÝCH NÁKLADŮ	43
5	STÁTNÍ ROZPOČET ČESKÉ REPUBLIKY	45
5.1	CELKOVÉ PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU	45
5.2	PŘÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU PLYNOUCÍ Z DANĚ Z PŘÍJMŮ.....	46
5.3	CELKOVÉ VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	49
6	UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ	51
6.1	VÝVOJ INKASA DANĚ Z PŘÍJMU.....	52
6.1.1	Ubytování	55
6.1.2	Stravování a pohostinství	57
7	PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI.....	60
7.1	VÝVOJ INKASA DANĚ Z PŘÍJMU.....	60
7.1.1	Účetnické a auditorské činnosti; daňové poradenství	61
8	OSTATNÍ ČINNOSTI	64
8.1	VÝVOJ INKASA DANĚ Z PŘÍJMU.....	64
8.1.1	Kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti	66
9	SROVNÁNÍ A ZÁVĚR.....	69
	ZÁVĚR	71
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	72
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	75
	SEZNAM OBRÁZKŮ	76
	SEZNAM TABULEK.....	77

ÚVOD

Spravedlnost a rovnoprávnost pro všechny podnikatele, narovnání podnikatelského prostředí, zefektivnění výběru daně z příjmů. Účinným nástrojem pro nastolení těchto podmínek má být elektronická evidence tržeb. Tento dalekosáhlý systém, který funguje již v téměř dvacítce států Evropské unie, byl v České republice uveden do provozu v prosinci roku 2016. Nutnost evidovat tržby však byla napříč odvětvími zaváděna postupně. V takovém případě tedy prozatím není možné mluvit o spravedlnosti a rovnoprávnosti napříč podnikatelskými odvětvími.

I přesto, že povinnost evidovat tržby byla zaváděna postupně, náznaky správného fungování a splnění předpokladů ze zavedení tohoto systému by měly být zřetelné na vývoji inkasa daně z příjmů v odvětvích, které musí již dle zákona své přijaté tržby evidovat. V první řadě je zapotřebí si uvědomit, že nelze ihned jakýkoliv nárůst na inkasu daně z příjmů připisovat přímo na vrub elektronické evidence tržeb. Na zřetel musí být brán i fakt, že ekonomika v České republice a okolních státech v posledních letech rostla, a tak docházelo i k nárůstu obrátu finančních prostředků napříč odvětvími. Tento zmíněný růst je v posledním roce ohrožen pandemií COVID-19. V důsledku vypuknutí pandemie tak byla pro podnikatele pozastavena povinnost evidovat tržby a také bylo odloženo spuštění posledních dvou vln, při kterých se měla do povinnosti evidovat své tržby připojit i zbývající odvětví.

Teoretická část bakalářské práce je rozdělná do tří základních kapitol, z nichž první se zabývá daňovým systémem. Charakterizuje jeho prvky a funkce, které napomáhají jeho správnému fungování. V neposlední řadě přibližuje způsob členění daní v České republice. Následující kapitola pojednává o dani z příjmů a její metodice v případě fyzických a právnických osob. Daň z příjmů je s EET široce spjata a de facto slouží jako nástroj k zefektivnění jejího výběru. Poslední kapitola v teoretické části pojednává o samotné elektronické evidenci tržeb. Vysvětluje základní pojmy, které jsou zapotřebí k pochopení dalších částí, které pojednávají o celkové úpravě EET v ČR.

Praktická část práce je rozdělena celkem do tří částí. Většina dat, která jsou v této části zpracovávána mi byla poskytnuta GFŘ na základě osobní žádosti. První část se zabývá náklady, které jsou spojeny s projektem EET a jeho fungováním. V další části jsou řešeny dvě souvztažnosti, a to daně z příjmů s příjmy státního rozpočtu a výdaje státního rozpočtu s náklady spojenými s EET. V poslední části jsou zkoumány inkasa daně z příjmů ve vybraných odvětvích a jejich vývoj před a po zavedení EET.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této bakalářské práce je identifikovat dopady elektronické evidence tržeb na inkaso daně z příjmů u vybraných odvětví.

Práce má stanovený také dílčí cíl, jímž je zhodnocení nákladů plynoucích ze zavedení a provozu EET.

Pro identifikaci dopadů elektronické evidence tržeb jsou vybrány tři různá odvětví a jejich části. Každé odvětví je vybráno pro své specifické vlastnosti.

Prvním vybraným zástupcem je dle klasifikace CZ-NACE odvětví I – Ubytování, stravování a pohostinství. Toto odvětví jako jediné z vybraných má povinnost evidovat přijaté tržby dle ZoET a to již od prosince roku 2016. Tato povinnost byla však v důsledku koronaviru v březnu 2020 přerušena, a to až do začátku roku 2023.

Dalším představitelem je odvětví M – Profesní, vědecké a technické činnosti z něhož je vybrán představitel Účetnické a auditorské činnosti; daňové poradenství. Tato profesní činnost je z odvětví M vybrána, na základě vysoké transparentnosti příjmů.

Posledním odvětvím je S – Ostatní činnosti, z kterého je vyčleněna skupina 9602 - Kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti. Tato skupina je vybrána jako zástupce takových subjektů, u kterých by transparentní evidování tržeb mělo smysl.

Pro účely identifikace vlivu EET je použita metoda analýzy trendu, která je zanesena do grafů. Grafy a samotná analýza trendu jsou zpracovávány v programu MS – Excel. Do grafů jsou vždy zaneseny dvě spojnice trendu, z nichž jedna vychází z období před zavedením EET a druhá zahrnuje i období po zavedení EET. Rozdíl míry sklonu těchto křivek představuje potenciální vliv EET na inkaso daně z příjmů.

Data o inkasech DzP v jednotlivých odvětvích nejsou na internetu volně dostupná. Z tohoto důvodu je pro autorku práce účelné si o tyto data soukromě požádat na Generálním finančním ředitelství.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÝ SYSTÉM

V České republice je zaveden daňový systém, který nenaplnuje státní rozpočet pouze z jedné velké daně, nýbrž z několika menších dílčích daní, které jsou mezi sebou provázány. Takto zkonstruovaná daňová soustava dokáže ovlivnit a minimalizovat záporné dopady na ekonomiku státu tím, že je schopna rozložit a z části vyrušit negativní dopady individuálních daní. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 51)

Jak uvádí Maaytová, Ochrana a Pavel (2015, s. 116) daňové příjmy jsou tvořeny ze zdanění příjmů, majetku i spotřeby. V roce 2014 byl zákon novelizován a došlo ke zrušení daně dědické a darovací, která byla v plném rozsahu přesunuta pod daň z příjmů. Pod hlavičkou této daně je však ve většině případu osvobozená.

Klimešová (2018, s. 14-15) uvádí několik základních předpokladů pro daňový systém. Jako první si uvedeme zajištění efektivního zdanění. Hlavním principem tohoto předpokladu je, aby zdanění a náklady s tím související nenabývaly příliš vysokých hodnot, které by později zabraňovaly daňovým subjektům v dalším rozvoji. Dalšími nároky je jednoduchost a spravedlnost. Jednoduchostí se rozumí všeobecné ponětí a jednoduchý výklad daňových předpisů. Zatímco spravedlnost v daňové soustavě je brána, jako relativní pojem a každým může být chápán jinak. Pro občany s nižšími příjmy nebude daňová povinnost díky progresivnímu způsobu výpočtu daně příliš vysoká. Zatímco bohatší vrstva vydělávající více, bude mít daňové zatížení vysoké, což může být z jejich pohledu bráno, jako útisk a nespravedlnost. Posledními požadavky, které jsou na sobě zároveň závislé, jsou dostatečná pružnost a stabilita. Těmito požadavky se rozumí, do jaké míry je schopna daňová soustava absorbovat negativní vlivy ekonomiky a pokles HDP.

Mimo předpokladů je správné fungování daňové soustavy podmíněno celou řadou právních předpisů. Jsou to:

- předpisy hmotně právní
- předpisy procesně-právní
- předpisy upravující rozpočtové určení daní
- mezinárodní smlouvy

(Klimešová, 2018, s. 16)

1.1 Daň a její prvky

Daň bývá nejčastěji charakterizována, jako povinná, nenávratná, neúčelová, neekvivalentní, zákonem určená, opakující se platba do veřejného rozpočtu. (Klimešová, 2018, s. 12)

Příjmy z daní plynou do veřejných rozpočtů. Je to v podstatě přesun finančních prostředků ze soukromého do veřejného sektoru. (Široký, 2008, s. 9)

Nejenom daně naplňují veřejný rozpočet. Dalšími finančními toky jsou taktéž příjmy z poplatků, půjček a darů. (Kubátová, 2018, s. 15)

Z veřejných rozpočtů jsou z převážné většiny financovány mimo jiné i veřejné statky, obce, kraje, školství a zdravotnictví jež by měly sloužit ku prospěchu všem, kteří daně platí. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 10)

1.1.1 Daňový subjekt

Daňovým subjektem je označována osoba, která vystupuje v daňově-právním vztahu a je povinná strpět, odvádět nebo platit daň. (Hejduková, 2015, s. 89)

V terminologii daňového řádu považujeme za daňový subjekt poplatníka, jehož předmět daně je zdaňován a plátce, který je povinen na svou odpovědnost odvést zdaňovaný příjem poplatníka. (Jánošíková a kol., 2018, s. 24)

1.1.2 Daňový objekt

Daňový objekt nebo také předmět daně charakterizuje z jakých veličin je povinnost daně odvádět. (Kubátová, 2018, s. 20)

Kubátová (2018, s. 20) uvádí rozčlenění do tří skupin, které se v současnosti v ČR využívají, jsou to daně z:

- důchodu
- spotřeby
- majetku

Z minulosti, ojediněle však i ze současnosti, se můžeme setkat s daní tzv. z hlavy, kdy byla předmětem zdanění každá samostatná osoba. (Kubátová, 2018, s. 20)

1.1.3 Základ daně

Základní charakteristikou základu daně je schopnost kvantifikovatelnosti. Jde tedy o předmět daně, který je vyjádřen v měřitelných jednotkách. Měřitelnost jednotek je poměrně relevantní, zatímco u daně z příjmů vyjadřujeme hodnoty v korunách, tak u daně z nemovitých věcí tvoří měřitelnou jednotku metry čtvereční. (Hejduková, 2015, s. 90)

1.1.4 Sazba daně

„Sazba daně je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně sníženého o odpočty stanoví velikost daně.“ (Jánošíková a kol., 2018, s. 26)

Sazbu daně tedy nemůžeme použít za předpokladu, že nemáme stanovený základ daně. Jsou to takové prvky, které jsou mezi sebou vzájemně provázány. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 24)

Sazbu daně dělíme dle druhu základu daně na:

- jednotnou sazbu (stejná pro všechny typy a druhy předmětu daně)
- diferencovanou sazbu (lišící se podle předmětu daně)

a podle vztahu k velikosti základu daně na:

- pevnou (stanovená pevnou částkou na jednotku např. u spotřební daně)
- proporcionální (užívá se tehdy, když je základ daně vyjádřený v určitých hodnotách)
  - lineární (konstantní procentuální míra při různých základech daně)
  - degresivní (zvyšujícím se základem daně se snižuje procentní sazba daně)
  - progresivní (se zvyšujícím se základem daně se zvyšuje procentní sazba daně)

(Jánošíková a kol., 2018, s. 26-27)

1.1.5 Zdaňovací období

Zdaňovací období lze charakterizovat, jako určité pravidelně se opakující časové období, za které nebo na které se stanovuje základ daně a následně se ze základu daně stanovená daň vybírá. (Dvořáková, Pitterling a Skalická, 2019, s. 14-15)

1.2 Funkce daní

Vančurová a Láchová (2018, s. 11) uvádí pět nejdůležitějších funkcí jimiž jsou: fiskální, alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační.

1.2.1 Fiskální funkce

Fiskální funkce je chápána jako jedna z nejstarších a nejdůležitějších funkcí. Daně jako takové byly vytvořeny právě za účelem naplnění této funkce. Primárním účelem této funkce je tedy přísun finančních prostředků do veřejných rozpočtů, z nichž jsou financovány právě veřejné potřeby. Fiskální funkce musí být vždy zachována. (Klimešová, 2018, s. 29)

1.2.2 Alokační funkce

Dle Širokého (2008, s. 12) je alokační funkcí chápáno optimální rozdělení finančních prostředků nastřádaných ve veřejném rozpočtu mezi veřejnou a soukromou sférou.

Alokační funkce by nemusela existovat, kdyby tržní mechanismy dokázaly samostatně a efektivně alokovat veřejné finance. Tento princip není však vždy úplně spolehlivý, a právě proto je alokační funkce důležitá. Pomáhá zajišťovat přerozdělení veřejných prostředků tam, kam by se pouze za pomoci tržních mechanismů nedostaly. (Klimešová, 2018, s. 29)

1.2.3 Redistribuční funkce

Výběr daní je ideálním nástrojem zajišťujícím minimalizaci rozdílů mezi bohatší a chudší sférou obyvatelstva. Hlavním myšlenkou této funkce je vyšší výběr důchodu pomocí daně od bohatších vrstev obyvatelstva a pomocí peněžních transferů zvyšovat příjmy chudším. (Vančurová, Láchová, 2018, s. 12)

Typickými příklady redistribuovaných příjmů mohou být různé příspěvky v nouzi, tj. příspěvky na bydlení, příspěvky na děti.

Klimešová (2018, s. 30) uvádí informaci i o přerozdělování v rámci různých druhů spotřeby nebo mezi různými odvětvími národního hospodářství.

1.2.4 Stimulační funkce

Aby nebyl výběr daní vnímán pouze jako jednostranný výběr finančních prostředků, je poplatníkům poskytována různá forma kompenzací v případě, že se chovají zodpovědně a plní své povinnosti. Kompenzace se projevují ve formě daňových úlev, které mají podobu daňových slev nebo možnosti odpočtu ztráty z předchozích let. V opačném případě je

daňový systém nastaven tak, že dojde k finančnímu postihu u subjektu, jež pravidla a povinnosti porušil. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 12)

Vysoké zdanění je nastaveno u alkoholických nápojů a cigaret formou spotřební daně. Stát k tomuto kroku přistoupil, aby omezil spotřebu těchto návykových látek na minimum. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 13)

1.2.5 Stabilizační funkce

Podle Klimešové (2018, s. 30) se jedná o nejvíce kontroverzní funkci. Stabilizační funkce je v keynesiánském a neoklasickém ekonomickém modelu chápána rozdílně.

Podle keynesiánské teorie je vláda oprávněna využívat daně ke stabilizačním zásahům do ekonomiky. Zatímco neoklasický model ve většině případů navrhuje využívat daní ke stabilizaci národní ekonomiky. (Klimešová, 2018, s. 31)

1.3 Členění daní v ČR

V České republice rozdělujeme daně do dvou základních skupin, a to na přímé a nepřímé. Některé formy daní však nejde do těchto dvou skupin přímo zařadit, proto jsou uváděny zvlášť. Jedná se především o pojistné sociálního pojištění. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 57)

Poměrně diskutovanou daní je daň silniční, Vančurová a Láchová (2018, s. 62) ji řadí do nepřímých daní konkrétně daně z užívání, v takovémto případě je předmětem užívání právě motorové vozidlo.

Zatímco Ptáčková Mísařová a Otavová (2018, s. 13) řadí silniční daň pod přímé daně – majetkové daně. Toto zařazení vychází z logiky, že platíme daň za majetek, který držíme, v tomto případě silniční vozidlo.

Ve vyspělých státech se v současné době objevil trend zvyšujících se nepřímých daní na úkor přímých daní. Jde především o to, že daně nepřímé mají menší negativní vliv na ekonomiku státu. Tento trend však poměrně rychle mění daňové mixy jednotlivých zemí. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 57)

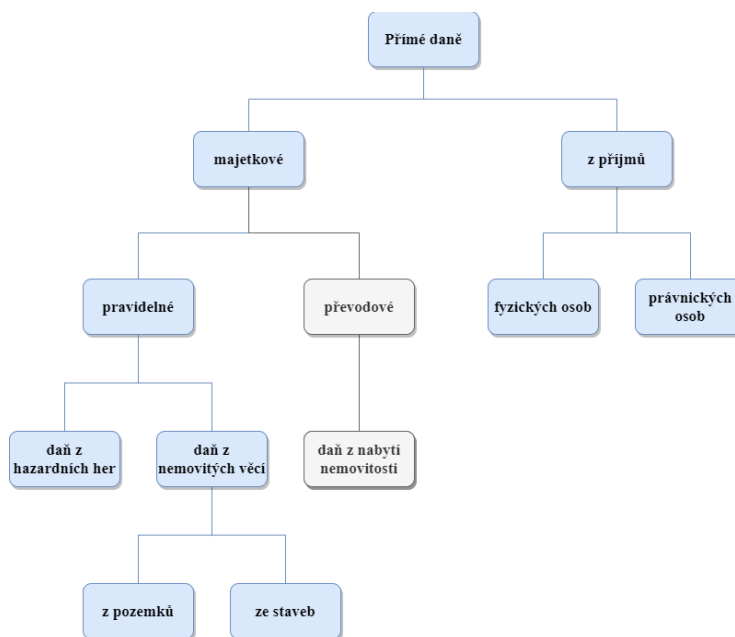
1.3.1 Přímé daně

Přímé daně jsou vyměřovány z důchodu nebo majetku, který poplatník vlastní. Daň je tedy vyměřována na úkor jeho majetku a příjmů. O tomto faktu se dá mluvit jako o schopnosti adresovat přímé daně na konkrétní ekonomické subjekty. (Široký, 2008, s. 49)

Prostřednictvím přímé alokace těchto daní jsou snadněji viditelné pro běžného občana, a tak pojetí o jejich existenci je silnější než u daní nepřímých. Faktem, ale zůstává, že daně z příjmů jsou třetím nejdůležitějším zdrojem veřejného rozpočtu. Jejich výběr je v současné době u většiny subjektů kontrolován systémem elektronické evidence tržeb. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 59)

V roce 2017 došlo v ČR k zavedení daně z hazardních her, která je řazena právě pod sekci přímých daní. (Jánošíková a kol., 2018, s. 102)

Další novinkou je zrušení daně z nabytí nemovitých věcí, kterou upravovalo Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., tato skutečnost nabyla platnosti ke dni 26. 9. 2020. Daň byla do schématu přímých daní v ČR zakreslena šedě, aby bylo zřejmé že byla anulována.

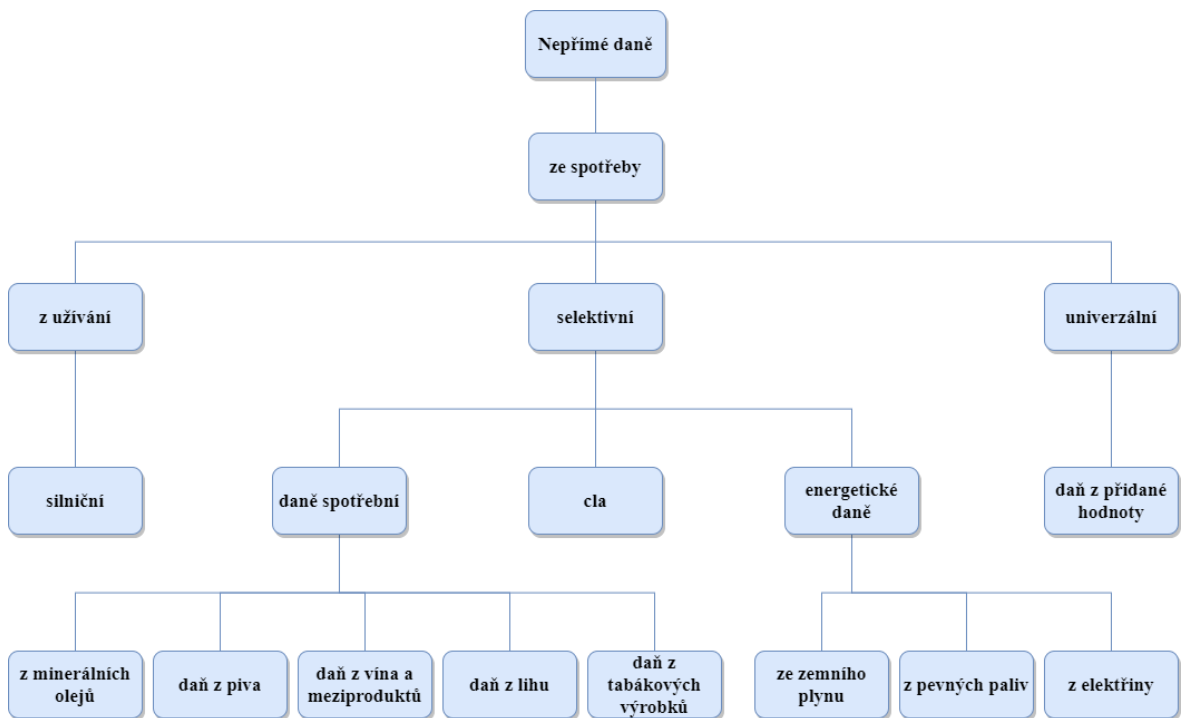
Obrázek 1 Přímé daně v ČR

(vlastní zpracování dle Vančurové a Láchové, 2018, s. 57-59)

1.3.2 Nepřímé daně

Dle Širokého (2008, s. 49) jsou nepřímé daně obsaženy již v cenách prodávaného zboží nebo služeb. Občan, který si tedy zboží nebo službu pod zatížením nepřímé daně kupuje na první pohled nepoznává, jaké procento z ceny tvoří právě ony nepřímé daně.

Jak uvádí Široký (2008, s. 49) charakteristikou nepřímých daní je fakt, že se neodvíví z příjmových nebo majetkových hodnot daných osob. Nepřímé daně jsou tak pro všechny občany v jakýchkoli příjmových kategoriích rovnocenné a jejich hodnota se podle příjmů osob neodvíví.

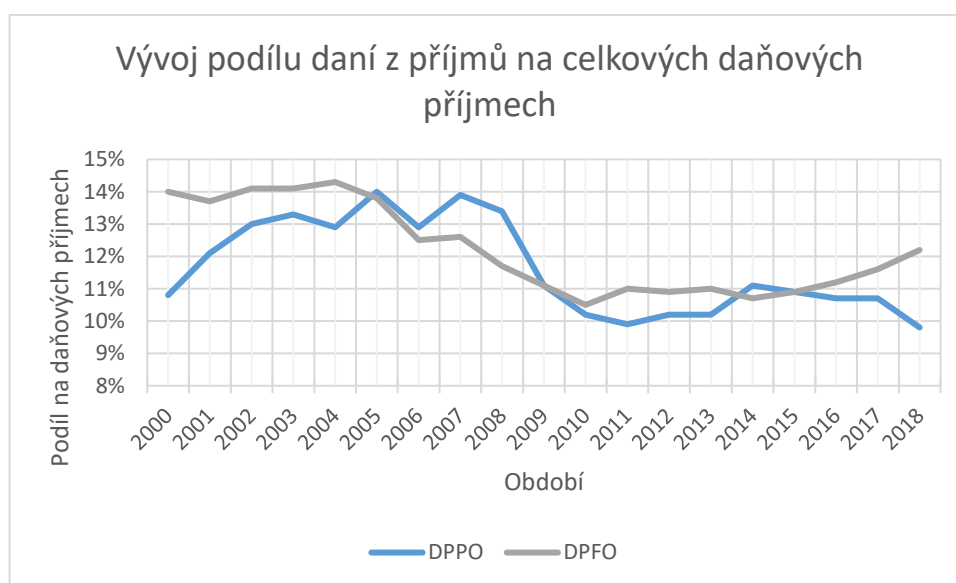

Obrázek 2 Nepřímé daně v ČR

(vlastní zpracování dle Vančurové a Láchové, 2018, s. 62)

2 DAŇ Z PŘÍJMŮ

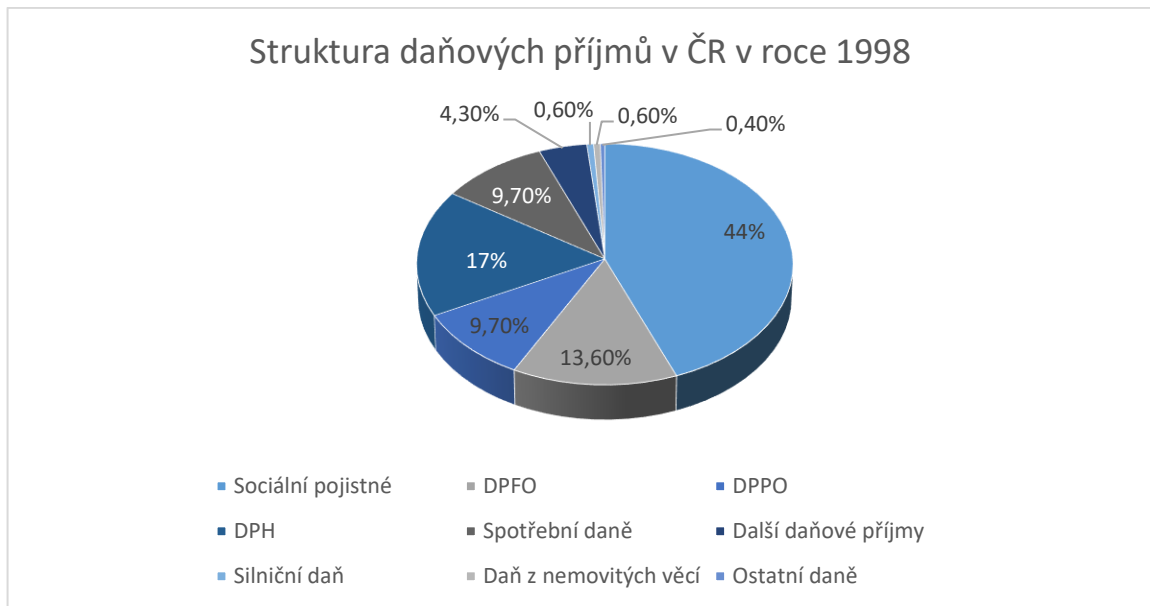
Jak uvedly Vančurová, Láchová a Zídková (2020, s. 61), daň z příjmů tvoří třetí nejlikvidnější část státního rozpočtu ČR. Od roku 2004 do roku 2010 s výjimkou roku 2007 zaznamenalo inkaso daně z příjmů pád na celkových daňových příjmech. Maxima dosáhla DPFO v roce 2004, kdy tvořila více než 14 % z celkových daňových příjmů. Zatímco DPPO, která měla kontinuálnější průběh než DPFO, nabyla srovnatelného maxima v letech 2005 a 2007 v těchto letech DPPO tvořila 14 % z celkových daňových příjmů. Od roku 2014 má DPFO rostoucí trend.

Obrázek 3 Vývoj podílů daně z příjmů na celkových daňových příjmech (vlastní zpracování dle Vančurové, Láchové a Zídkové, 2020, s. 61)

S maximem podílu DPFO na daňových výnosech z roku 2004 se dá srovnat i rok 1998. Bernardi a kolektiv (2017, s. 138) uvádí, že v roce 1998 tvořila DPFO 13,6 % z celkových daňových výnosů. Zatímco DPPO přinesla do daňových výnosů pouze 9,7 %.

Podle Vančurové a Láchové (2018, s. 59) jsme zaznamenali v době od roku 2000-2016 pouze jednu příbuznou hodnotu, a to v roce 2011.

Obrázek 4 Struktura daňových příjmů v ČR v roce 1998
(vlastní zpracování dle Bernardi a kolektiv 2017, s. 138)

2.1 Daň z příjmů fyzických osob

Podle Vančurové a Láchové (2018, s. 154) se jedná o daň s náročnou strukturou. Její dílčí části musí být konstruovány tak, aby braly v potaz sociální úroveň každého poplatníka. Zároveň musí splňovat požadavky pro redistribuci příjmů od majetnějších poplatníků k těm méně majetným.

Vančurová a Láchová (2018 s. 154) se také domnívají, že jde o nejméně oblíbenou daň mezi obyvateli. K tomuto názoru zřejmě přispěl fakt, že s daní z příjmů fyzických osob se s vysokou pravděpodobností setkal ve svém životě každý, a proto se stává daň z příjmů pro většinu poplatníků synonymem slova daň.

Daň z příjmů fyzických osob obsahuje několik konstrukčních prvků, které jsou zapotřebí ke stanovení samotné daně. Zjednodušený postup výpočtu daně je uveden v následujícím schématu.

Předmět daně, který nezahrnuje příjmy, jež jsou vyňaty se zákona o DPFO	
-	osvobozené příjmy, dle § 4 ZoDP aj.
-	výdaje, které jsou daňově uznatelné
=	základ daně
-	odpočty od základu daně
X	daňová sazba
-	slevy na dani
-	daňové zvýhodnění – formou daňové slevy nebo daňového bonusu
=	konečná výše daňové povinnosti

Obrázek 5 Konstrukční prvky DPFO
(vlastní zpracování dle Vančurová, 2017, s. 63)

2.1.1 Subjekt daně

Subjekt daně tvoří pro účely DPFO poplatníci i plátcí. Poplatníky jsou všechny osoby, které na území České republiky pobírají příjem, který je předmětem této daně. (Jánošíková a kol., 2018, s. 105)

Poplatníci jsou rozděleny do dvou základních skupin. První skupinou jsou daňoví rezidenti, kteří jsou charakterizováni trvalým pobytem na území ČR, nebo se zde zdržují alespoň 183 dní v kalendářním roce. Tato skupina poplatníků je povinna zdaňovat jak příjmy plynoucí z ČR, tak i příjmy ze zahraničí. Druhou skupinou, do níž spadají všichni poplatníci kteří nesplní podmínky pro daňové rezidenty, nazýváme daňovými nerezidenty. Tito poplatníci zdaňují pouze takové příjmy, které nabyli na území ČR. (Jánošíková a kol., 2018, s. 105)

Plátcem je pak osoba, která má se zákona povinnost daň odvést. K této variantě dochází např. při zaměstnání, kdy je poplatníkem zaměstnanec, ale plátcem je zaměstnavatel.

2.1.2 Předmět daně

Jedná se o veškeré peněžní i nepeněžní příjmy fyzických osob, které nejsou z předmětu daně vyňaty. (Vančurová a Láchová, 2018, s. 161)

Předmět daně pro účely DPFO rozdělujeme do pěti základních skupin, jimiž jsou:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6 ZoDP)
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7 ZoDP)
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8 ZoDP)
- příjmy z nájmu (§ 9 ZoDP)
- ostatní příjmy (§ 10 ZoDP)

Tyto jednotlivé příjmy vytvářejí tzv. dílčí základy daně. Následně jsou pak sečteny a společně vytvoří konečný základ daně. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2018, s. 33)

2.1.3 Základ daně

„Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud dále u jednotlivých příjmů podle § 6 až 10 není stanoveno jinak.“ (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 5)

Jak již bylo uvedeno výše, postupem pro získání konečného základu daně je zjištění základů daně dílčích částí. K rozštěpení základu daně došlo z důvodu specifických pravidel pro každý jednotlivý okruh příjmů.

Tabulka 1 Dílčí základy daně DPFO

(Vlastní zpracování dle Jánošíkové a kol., 2018, s. 106)

Dílčí základy daně	Výpočet dílčího základu daně	Možnost paušálních výdajů	Možnost daňové ztráty
Příjmy ze závislé činnosti	Hrubá mzda	Ne	Ne
Příjmy ze samostatné činnosti	Příjmy – výdaje	Ano	Ano
Příjmy z kapitálového majetku	Příjmy – výdaje	Ne	Ne
Příjmy z nájmu	Příjmy – výdaje	Ano	Ano
Ostatní příjmy	Příjmy – výdaje	Ano	Ne

2.1.4 Sazba daně

V ČR do konce roku 2020 fungovala lineární sazba daně pro zdanění příjmů fyzických osob. V roce 2021 byla pro zdaňování příjmů fyzických osob zavedena klouzavá progresivní sazba daně.

Konkrétně byla zavedena dvouúrovňová klouzavá progresivní sazba čímž se rozumí rozdělení základu daně na dvě pásma, u kterých je stanovena různá sazba zdanění.

Tabulka 2 Sazba daně v ČR pro rok 2021
(vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992 Sb., § 16)

Základ daně	Sazba daně
do 48násobku průměrné mzdy, tj. 1 701 168 Kč pro rok 2021	15 %
nad 48násobek průměrné mzdy, tj. 1 701 169 Kč pro rok 2021	23 %

Upravený roční základ daně je povinné před aplikováním daňové sazby zaokrouhlit na celé stovky směrem dolů. Hranice pro rozlišení 15% a 23% sazby se díky tomuto způsobu ročního výpočtu daně posouvá na hranici 1 701 200 Kč. Z toho vyplývá, že u subjektu daně, který bude mít roční upravený základ daně $\leq 1\,701\,169$ Kč bude přiznána výše 15% daňové sazby.

Druhá úroveň zdanění 23% sazbou byla zavedena, jako náhrada za solidární zvýšení daně, která byla s účinností od 1. 1. 2021 zrušena. Zatímco solidární zvýšení daně se týkalo pouze příjmů z § 6 a § 7 ZoDP, tak v rámci nové dvouúrovňové sazby daně jsou do celkových příjmů započítány i příjmy, které plynou subjektu daně z § 8, 9 a 10 ZoDP.

2.2 Daň z příjmu právnických osob

Další důchodovou daní, která bude pro účely práce více rozebrána je daň z příjmů právnických osob, která tvoří neméně důležitou složku daňových příjmů ČR.

Dle Vančurové a Láchové (2018, s. 93) neměla DPPO vždy své místo v historii. Jedná se tedy o poměrně mladou formu zdanění disponibilních příjmů k porovnání např. s daní z příjmů fyzických osob.

Jako DPFO má i DPPO několik konstrukčních prvků podle nichž je zapotřebí postupovat pro stanovení konečné daňové povinnosti. Zjednodušený postup výpočtu daně je uveden v následujícím schématu.

Výsledek hospodaření	
+	položky zvyšující základ daně
-	položky snižující základ daně
=	základ daně
-	odčitatelné položky od základu daně
x	daňová sazba
-	slevy na dani
=	konečná výše daňové povinnosti

Obrázek 6 Konstrukční prvky DPPO

(vlastní zpracování dle Vančurové a Láchové, 2018, s. 97 a 139)

2.2.1 Subjekt daně

Subjektem daně z příjmů právnických osob jsou daňoví rezidenti a nerezidenti, kteří jsou:

- právnickou osobou
- organizační složkou státu
- podílovým fondem dle zákona upravujícího investiční společnosti a fondy
- podfondem akciové společnosti se zvláštními specifiky
- fondem penzijní společnosti s dalšími specifiky
- svěřenským fondem dle OZ
- jednotkou, která je podle právního řádu státu založena nebo zřízena poplatníkem
- fondem ve správě Garančního systému finančního trhu dle další specifik

(Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 120)

Pojmy daňový rezident a nerezident byly specifikovány již u subjektu daně z příjmu fyzických osob v podkapitole 2.1.1. V této kapitole zůstává výklad pojmů identický pouze dojde ke změně trvalého pobytu/obvyklého pobytu na sídlo nebo místo vedení.

2.2.2 Předmět daně

Předmětem daně jsou všechny příjmy jak z činnosti, tak z nakládání s majetkem, pokud nejsou z předmětu daně vyňaty nebo od daně osvobozeny. Podrobný výčet osvobozených příjmů nalezneme v § 19 ZoDP a příjmy jež jsou vyňaty pak v § 18 ZoDP. (Ptáčková Mísařová a Otavová, 2018, s. 122)

2.2.3 Základ daně

Základ daně do jisté míry kopíruje účetní hospodářský výsledek, kdy je zapotřebí počítat s aktivním působením akruálního principu. Abychom se ale dostali k základu daně pro účely daně z příjmů právnických osob je zapotřebí účetní hospodářský výsledek trochu poupravit. Úprava účetního hospodářského výsledku je povinná z důvodu rozdílného nahlížení na náklady ze strany účetní a daňové. Proto je zapotřebí se seznámit s pojmy jakožto položkami zvyšující nebo snižující hospodářský výsledek.

Položky, které základ daně zvyšují tvoří takové náklady, které nejsou z účetního hlediska považovány za náklad, nebo ještě nemohly být zaúčtovány, ale jsou daňově uznatelné. Naopak položky snižující základ daně jsou takové položky, které účetnictví akceptuje jako náklad, avšak pro daňové účely nejsou tyto položky akceptovatelné.

Mezi další položky snižující základ daně patří i hodnota bezúplatných plnění, která musí činit alespoň 2000 Kč a v úhrnu maximálně 10 % základu daně. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 20)

2.2.4 Sazba daně

Sazba daně z příjmů právnických osob zůstává oproti dani z příjmů fyzických osob stále lineární ve výši 19 %. V zákoně je stanoveno několik výjimek, kdy sazbou daně není uvedených 19 %. Sazba 5 % byla stanovena pro disponibilní příjmy investičních fondů a 0% sazba pro penzijní společnosti nebo instituce penzijního pojištění. (Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, § 21)

3 ELEKTRONICKÁ EVIDENCE TRŽEB

Elektronická evidence tržeb, taktéž známá pod zkratkou EET, představuje systém transparentního evidování tržeb zavedený v ČR od 1. 12. 2016. Správně fungující systém má zajistit efektivnější a spolehlivější stanovení základu daně u osob podnikajících na území naší republiky, ale taktéž by mohl znamenat menší zatížení administrativních pracovníků.

EET nyní podléhají pouze platby, které byly přijaty nějakou formou v hotovosti. Za hotovostní platby se považují i transakce provedené dárkovými poukazy, stravenkami či šeky. V minulosti tomu však vždy tak nebylo. Až v roce 2018 bylo rozhodnuto o osvobození přímých plateb na bankovní účet, tedy i plateb, které byly u podnikatelů provedeny platebními kartami.

Podle dat z Českého statistického úřadu se tržby, jež propadly do šedé ekonomiky státu, tzn. nebyly státu přiznány a tudíž zdaněny, pohybovaly před zavedením EET každoročně na hranici 160 mld. Kč. Z této částky je stát schopen zafinancovat např. stavbu více než 533 km nových dálnic. Tato potencionální dálnice by tak dokázala propojit nejvýchodnější a nejzápadnější bod ČR. (etržby, ©2016–2021a)

Tento dalekosáhlý systém, který funguje již téměř ve dvacítce okolních států včetně ČR má mimo efektivnějšího výběru daní přinést do České republiky také spravedlnost a rovnoprávnost pro všechny podnikatele, a to nastavením jednotných pravidel a podmínek, které budou muset dodržovat. Přínos EET je meziročně odhadován na 18 mld., tato částka je stanovena za předpokladu, že budou spuštěny všechny čtyři plánované fáze. (etržby, ©2016–2021a)

V roce 2020 nás naplno postihla pandemie vyvolaná virem SARS-CoV-2. V důsledku pandemie a jejího zásahu do ekonomiky celého světa, včetně České republiky, byla v ČR přijata opatření související i se stávajícím fungováním elektronické evidence tržeb. V průběhu první vlny a s tím souvisejícím nouzovým stavem byl poslaneckou sněmovnou vznesen návrh o pozastavení EET do doby ukončení nouzového stavu, který byl vzápětí i schválen. Toto pozastavení bylo účinné pro všechny podnikatele, kteří již museli povinně své tržby evidovat.

V následujících měsících bylo v důsledku negativního vývoje pandemie v ČR několikrát rozhodnuto o opětovném prodloužení nouzového stavu a tím i odkladu povinnosti evidovat tržby. Zákodárci se proto rozhodli odložit spuštění 3. a 4. fáze EET, které byly

naplánovány na polovinu roku 2020 a také prodloužit pozastavení pro subjekty, které spadaly do 1. a 2. fáze na dobu určitou, konkrétně až do konce roku 2022.

Tento fakt o pozastavení nutnosti evidovat přijaté tržby, dává všem podnikatelům potencionální možnost opět nepřiznávat řadu svých příjmů finančnímu úřadu. Tedy je pravděpodobné, že úniky do tzv. šedé ekonomiky státu budou v následujících letech opět vyšší, než od roku 2016.

3.1 Historie

První záznamy o kusové evidenci nebo také o evidenci dluhů jsou datovány již 30 000 let př. n. l. Zaevidování probíhalo zjednodušeně formou zářezu na tzv. vrubovce. S postupem lidské evoluce a vynálezem písma se evidence dále vyvíjela a zlepšovala. V roce 4000 př. n. l. se do hliněných tabulek pomocí klínového písma začaly vést záznamy o hospodářství. Abakus neboli počítadlo bylo předchůdcem mechanických kalkulátorů. Dovoloval velmi zjednodušeně zaznamenávat různé počty, používal se 400 let př. n. l. na území dnešní Asie i Evropy. (etržby, ©2016–2021b)

V roce 1623 byl vynalezen první mechanický kalkulátor, který dokázal provádět jednoduché početní operace viz. obrázek 7. Mechanické kalkulátory se postupně vylepšovaly, a tak začaly vznikat první registrační pokladny před elektrifikací plnily spíše funkci trezoru. Po rozšíření elektřiny byla do registračních pokladen zavedena tzv. fiskální paměť, která strojům dovozovala uchovávat uložená data. S rozmachem internetu se pro Finanční správu otevřela brána pro lepší kontrolu podnikatelů a jejich způsoby evidence tržeb. (etržby, ©2016–2021b)

Obrázek 7 Mechanický kalkulátor

(etržby, ©2016–2021b)

V současnosti se na území ČR používá systém etržby, který má za úkol nastavit rovnocenné podmínky pro všechny podnikatele. Cílem EET je zefektivnit výběr daní a minimalizovat nebo úplně vyloučit nekalé praktiky podnikatelů vůči státu. Každý subjekt evidence tržeb

si může vybrat, na jakém zařízení bude tržby evidovat. V případě velkých řetězců s mnoha zákazníky budou preferovány nejspíše registrační pokladny, zatímco u malých podnikatelů s nízkým počtem zákazníků budou preferovány spíše nízkonákladové varianty v podobě mobilních telefonů nebo tabletů. (etržby, ©2016–2021b)

3.2 Základní termíny

Pro správné pochopení systému je zapotřebí si definovat základní pojmy, které nabyly platnosti při vydání zákona o elektronické evidenci tržeb v roce 2016.

Tyto termíny jsou důležité jak pro správné pochopení principu elektronické evidence tržeb, tak pro schopnost zorientovat se a pochopit znění zákona.

3.2.1 Subjekt evidence tržeb

Subjekt evidence tržeb je ta osoba, která má povinnost přijaté tržby zaevidovat. Zákon o evidenci tržeb je přímo provázán se zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. V obecné rovině je subjekt evidence tržeb definován v § 3 zákona o evidenci tržeb č. 112/2016 Sb., jež stanovuje subjektem evidence tržeb poplatníky:

- a) daně z příjmů fyzických osob
- b) daně z příjmů právnických osob

(Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 8)

Právě pojmy jako poplatník jsou vydefinovány v zákoně o daních z příjmů, z tohoto důvodu byla zmíněna jejich provázanost.

Z povinnosti evidovat tržby jsou vyňati poplatníci, jejichž příjmy jsou zdaňovány srážkovou daní podle zvláštní sazby daně dle § 36 ZoDP. Důvodem je hlavně původní myšlenka, zjednodušit proces výběrů daní. Pokud by tyto příjmy spadaly do evidence tržeb, byla by tato idea značně narušena. (Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 9)

V případě, kdy dojde k úmrtí fyzické osoby, tedy poplatníka, jenž je subjektem evidence tržeb, nezaniká povinnost evidovat tržby pod jeho jménem. Povinnost dále trvá a je převedena na dědice, správce nebo vykonavatele závěti, a to dle parametrů plynoucích z dědické smlouvy. (Hajdušek a Vodička, 2017, s. 7)

Povinnost evidovat tržby pod jménem zemřelé osoby zaniká až v den předcházející dnu, kdy končí dědické řízení. Tento den se označuje termínem „daňová smrt“. Převezme-li dědic

podnikání po zemřelé osobě je povinen po „daňové smrti“ bývalého poplatníka převést povinnost evidovat tržby na své jméno. (Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 8)

3.2.2 Objekt evidence tržeb

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb § 3 odst. 2 definuje předmět evidence, jako tržby, které jsou evidované poplatníkem daně z příjmů.

3.2.3 Evidovaná tržba

Evidenci tržeb podléhají pouze specifické tržby vymezené zákonem č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb § 4.

„Evidovanou tržbou je platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu, a která zakládá rozhodný příjem. Evidovanou tržbou je také platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu a je určena k následnému čerpání nebo zúčtování, které zakládají rozhodný příjem, nebo následným čerpáním nebo zúčtováním té platby, která zakládá rozhodný příjem.“
(Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 4)

Evidovaná tržba musí splňovat následující formální náležitosti, které upravují, v jaké formě má být platba provedena, aby byla uznána za evidovatelnou:

- a) v hotovosti
- b) prostřednictvím platebních instrumentů, které jsou určeny pouze k zaplacení zboží nebo služeb v prostorách vydavatelem využívaných k výdeji předmětu platby nebo zaplacení zboží nebo služeb úzce vymezené řadě dodavatelů nebo úzce vymezené řadě zboží a služeb (např. elektronické peněženky – nabití i čerpání)
- c) šekem
- d) směnkou
- e) v jiných formách, než jsou uvedeny výše a mají obdobný charakter (např. Bitcoin)
- f) započtením kauce nebo její obdoby, které byly provedeny nějakým ze způsobů platby uvedených výše

(Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 14-16)

Vondrák a kolektiv (2020, s. 13) uvádí několik příkladů plateb poukázkou, kdy se jedná o samostatně evidovanou platbu. Jde zejména o případy, kdy je poukaz adresovaný přímo na konkrétní zboží nebo službu např. 90minutová thajská masáž. V tomto případě je

zaevidován pouze nákup tohoto poukazu nikoliv však jeho čerpání. Není-li poukaz přímo přiřaditelný k dílčímu zboží nebo službě je povinnost zaevidovat tuto platbu 2x. Poprvé při nákupu poukazu a podruhé při jeho čerpání, kdy si dotyčná osoba vybere, na jaký účel jej využije.

3.2.4 Rozhodný příjem

Rozhodný příjem u poplatníka DPFO tvoří příjem z podnikání s výjimkou příjmu, který není předmětem daně z příjmu (např. nabytí akcií, úvěry), jednorázové nebo ojedinelé příjmy v podnikání (u FO příjmy z § 10 a za zvláštních podmínek i § 9 ZoDP) a příjmy jež jsou zdaňovány srážkovou daní. (Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 6)

Rozhodný příjem pro poplatníky DPPO tvoří příjmy, které plynou z jeho podnikání. Výjimky zůstávají téměř stejné jako u poplatníka DPFO s rozdílem, že u poplatníka DPPO je přidána další výjimka, a to pro příjem, který podléhá zdanění ze samostatného základu daně, tzn. příjmy z podílů na zisku. (Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 6)

Příjmem z podnikání může být pouze činnost, která naplňuje definici podnikatele podle § 420 odst. 1 občanského zákoníku. Proto není možné považovat za příjem z podnikání příjmy plynoucí z autorských práv. (Líbal, 2016, s. 14)

3.2.5 Účtenka

Pojem účtenka byl zaveden až se ZoET, tento zákon taktéž definuje jeho základní znaky, které musí obsahovat jimiž jsou:

- fiskální identifikační kód
- DIČ, pokud není sestaveno z rodného čísla poplatníka
- označení provozovny, kde došlo k přijetí tržby
- označení zařízení na kterém byla tržba zaevidována
- pořadové číslo účtenky
- datum a čas kdy byla účtenka vystavena
- celkovou částku tržby v českých korunách
- bezpečnostní kód poplatníka
- údaj v jakém režimu byla tržba zaevidována

(Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 131-132)

Na účtence rozlišujeme několik kódů, jimiž jsou:

- bezpečnostní kód poplatníka (BKP) – spojuje poplatníka s vydanou účtenkou
- fiskální identifikační kód (FIK) – jedinečný identifikační kód o zaevidování platby
- podpisový kód poplatníka (PKP) - pomocný ochranný prvek umožňující kontrolu integrity

(Manuál elektronické evidence tržeb, 2016, s. 41-42)

3.3 Autentizační údaje

O autentizační údaje žádá poplatník, který eviduje tržby v běžném, popř. zjednodušeném režimu, a to před tím, než první tržbu oficiálně zaeviduje. Autentizační údaje slouží primárně pro správce daně, jako způsob, kterým dokáže v případě potřeby dohledat poplatníka, který tržbu zaevidoval. Důležité jsou i pro poplatníka, který se právě pomocí autentizačních údajů přihlásí do portálu správce daně, kde je povinen zaregistrovat všechny své provozovny a následně získá certifikát nebo certifikáty, které je povinen nahrát do pokladních zařízení.

(Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 73)

Pakliže eviduje subjekt evidence tržeb tržby ve zvláštním režimu, není povinen žádat si o autentizační údaje a následně generovat certifikát. Z důvodu, že tento režim funguje v tzv. papírové formě a nevlastní tedy evidenční pokladnu, do které se certifikát nahrává, jeví se povinnost registrace a následného generování certifikátu, jako zcela zbytečná.

3.3.1 Žádost o autentizační údaje

O autentizační údaje si může podnikatel zažádat osobně nebo si zvolí zástupce, kterému svěří plnou moc. Plná moc může být generální nebo přímo specifikovaná buď na veškeré záležitosti ohledně evidence tržeb nebo pouze na podání žádosti o autentizační údaje.

(Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 73)

Žádost se podává elektronicky na stránkách daňového portálu, kde se vyplní „Žádost o autentizační údaje“, žádost je zapotřebí následně podepsat pomocí přihlašovacích údajů do datové schránky. Autentizační údaje následně bez zbytečného odkladu obdrží do své datové schránky. Pokud žadatel nedisponuje datovou schránkou je mu umožněno osobní podání žádosti na kterémkoliv územním pracovišti finančního úřadu. Zde žadatel obdrží autentizační údaje obratem v zapečetěné obálce. (etržby, ©2016-2021c)

3.3.2 Registrace a certifikáty

Pomocí obdržených autentizačních údajů se poplatník přihlásí na stránkách daňového portálu do webové aplikace EET. Při prvním přihlášení bude vyzván ke změně hesla. Nové heslo musí zároveň splňovat zásady bezpečného hesla. Následně, jak již bylo zmíněno je povinen zanést do webové aplikace EET údaje o provozovnách. Jakmile učiní tento krok, bude mu povoleno vytvořit certifikát nebo certifikáty. Je zcela na rozmyslu poplatníka, kolika certifikáty bude disponovat. Při žádosti o nový certifikát bude žadatel vyzván o zadání vlastního PIN kódu, který bude opravňovat k přístupu k certifikátu. Certifikát je následně uložen do registračních zařízení v jednotlivých provozovnách. (Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 107-119)

3.4 Způsoby zaevidování tržeb

Evidence tržeb je prováděna dvěma základními způsoby. Prvním je běžný režim zaevidování tržby. Tímto způsobem dochází k odeslání tržby ihned po jejím uskutečnění tzn. online. Druhým způsobem je zjednodušený režim neboli offline režim, kde jsou tržby zaevidovány se zpožděním.

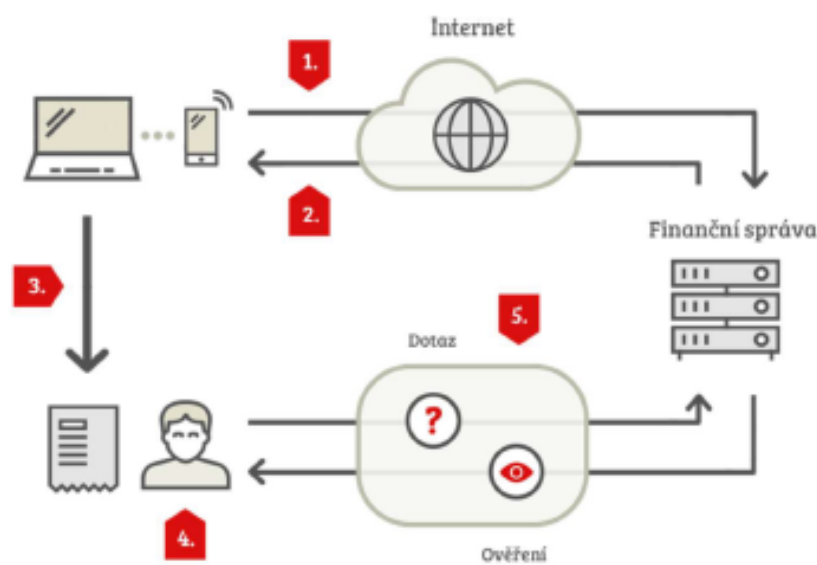
3.4.1 Běžný režim

Běžný režim zaevidování tržeb je základní režim, v němž jsou tržby evidovány. Používá jej tedy drtivá většina poplatníků, kteří mají povinnost své tržby evidovat. V tomto režimu evidence je zapotřebí internetové připojení, ke kterému bude připojeno pokladní zařízení, protože jak už bylo zmíněno k zaevidování dochází okamžitě.

Prodejce má možnost zaevidovat platbu dvojným způsobem. První je zaevidování tržby v čase, kdy zákazník pouze přebírá zboží nebo služby, tedy před inkasem platby. Prodejce tedy vytiskne účtenku a předá ji zákazníkovi společně s jeho objednanými položkami a následně přijme platbu, kterou již nemusí evidovat, protože zaevidování bylo provedeno při předání ekvivalentu. Další možností, která se prodejci naskýtá je zaevidování tržby a vystavení účtenky zákazníkovi při inkasu tržby, tzn. v první řadě dojde k předání úplaty a až následně k předání protihodnoty. Ani jeden z uvedených postupů není v rozporu se ZoET. (Líbal, 2016, s. 60)

Fungování EET v běžném režimu probíhá následovně. Poplatník odešle prostřednictvím internetového připojení ze svého pokladního zařízení informaci o zaevidování tržby v předdefinovaném formátu XML správci daně. Jakmile správce daně přijme informaci od

poplatníka, že zaevidoval platbu obratem zasílá automaticky vygenerovanou zprávu s jedinečným kódem účtenky – fiskální identifikační kód z pravidla do 2 vteřin. Poté, co poplatníkovo pokladní zařízení opět pomocí internetového připojení přijme automaticky vygenerovaný kód, dochází k tisku účtenky a předání zákazníkovi. ZoET stanovuje poplatníkovi povinnost účtenku zákazníkovi předat, ale je už čistě na rozhodnutí zákazníka, zda si svou účtenku odebere. V případě, že zákazník svou účtenku přebere má ještě možnost učinit poslední krok, a to zkontrolovat na Daňovém portálu, zda byla tržba u správce daně řádně zaevidována. (Líbal, 2016, s. 60)

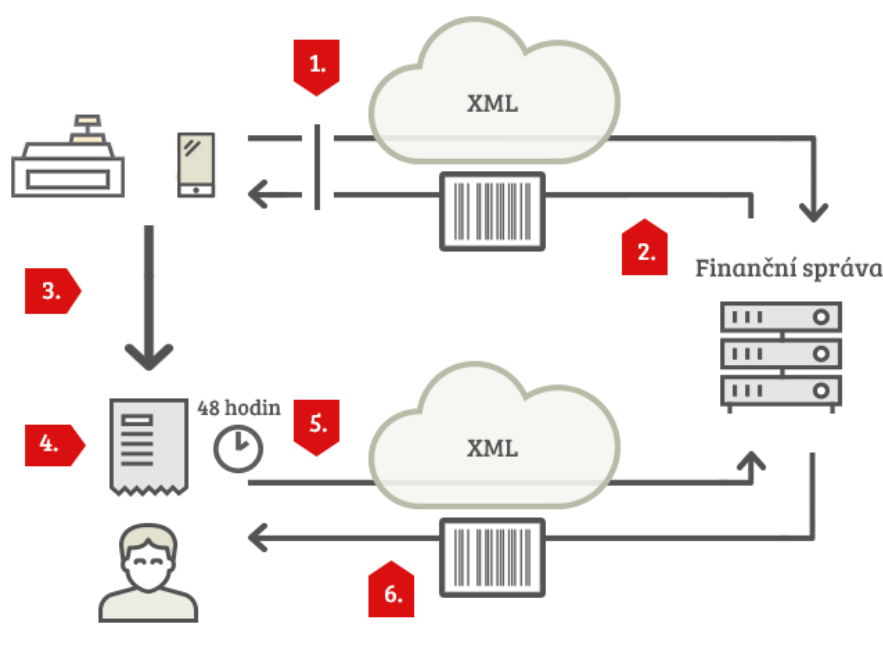

Obrázek 8 Evidence tržeb v běžném režimu
(etržby, ©2016–2021e)

Po zavedení EET byla spuštěna také Účtenková loterie neboli Účtenkovka pod hlavičkou Ministerstva financí. Účtenkovky se může po registraci zúčastnit osoba starší 18 let, která vlastní účtenku ze zařízení, které eviduje tržby, tedy takovou účtenku, která obsahuje unikátní kód FIK, který ověřuje fakt, že byla tržba zaevidována u správce daně a kód BKP, který spárjuje poplatníka, u kterého byla platba zaevidována s konkrétní účtenkou. Tato loterie má výjimku ze Zákona o hazardních hrách a zároveň výhry do 1 000 000 Kč plynoucí z této loterie jsou osvobozeny od daně z příjmů. Snahou vlády bylo v tomto případě zvýšit zájem zákazníků o odběr účtenek od prodejců. Tento fakt tak přispěl k tomu, že mnoho poplatníků, kteří nezákonně platby neevidovali byli přinuceni k jejich zaevidování. Žurovec (MFCR, ©2020) v březnu 2020 oznámil zrušení účtenkové loterie v důsledku nouzového stavu v ČR způsobeného pandemií koronaviru. Poslední slosování proběhlo 15. dubna 2020.

3.4.2 Zjednodušený režim

Ve zjednodušeném režimu je postup podnikatele obdobný jako u běžného režimu. Přistupuje se k němu za předpokladu, že bylo přerušeno internetové připojení a poplatník tak nebyl schopen ihned odeslat údaje o evidované tržbě. Z tohoto důvodu poplatník neobdrží FIK kód, a tak není povinen jej uvádět na účtence, namísto toho je povinen uvést podpisový kód poplatníka. Při obnovení internetového spojení je poplatník povinen odeslat údaje o zaevidování tržby správci daně zpětně, a to nejpozději do 5 dnů od uskutečnění evidované platby. (Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 23)

Obrázek 9 Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu

(etržby, ©2016–2021e)

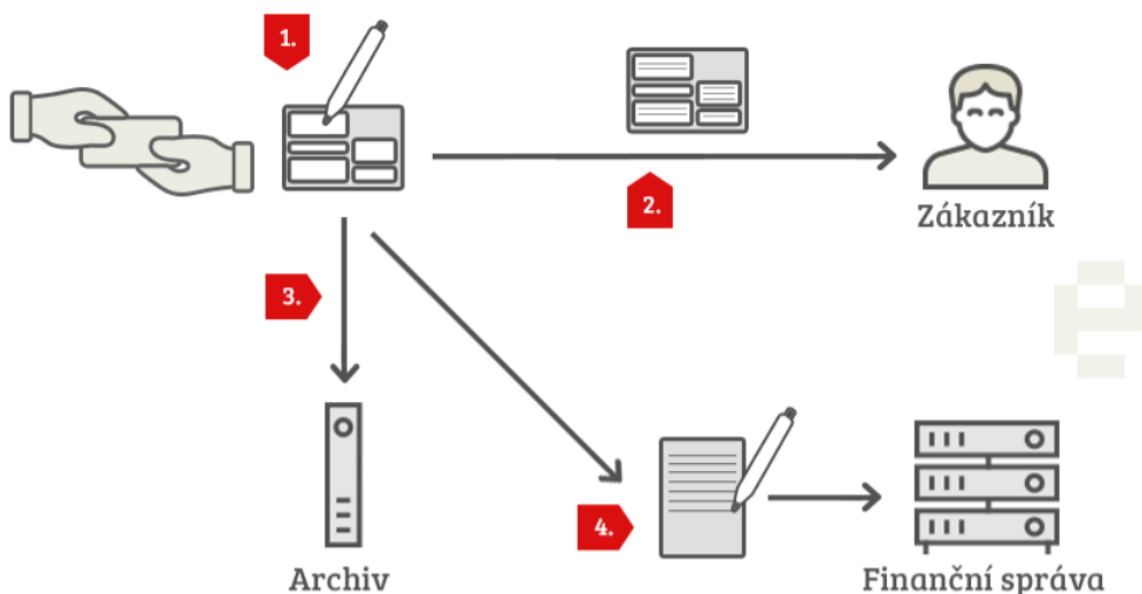
3.4.3 Zvláštní režim

Zvláštní režim byl do ZoET přidán na základě žádosti Ústavního soudu s platností od 1. 5. 2020. Jedná se o možnost zaevidovat tržbu na papírové účtenky, které poplatníci obdrží od Ministerstva financí. Kopie vydaných účtenek je poplatník povinen archivovat minimálně po dobu tří let. Zvláštní režim byl vytvořen pro poplatníky, kteří přijímají hotovostí platby pouze ojedinele, a tak je pro ně zbytečné pořizovat zařízení pro evidenci tržeb. O evidenci ve zvláštním režimu můžou požádat poplatníci DPFO nebo poplatníci DPPO, kteří poskytují zdravotnické služby a přijímají za ně odměnu v převážné většině od zdravotních pojišťoven. Tito specifikovaní poplatníci musí splnit hned několik podmínek jimiž jsou:

- nesmí být **plátcem** DPH v ČR
- nesmí zaměstnávat na jakýkoliv pracovní poměr více než 2 osoby s výjimkou, že je některá z osob prokazatelně indisponována
- výše příjmů z evidovaných tržeb nesmí za 4 bezprostředně po sobě následující čtvrtletí přesáhnout částku 600 000 Kč a zároveň musí být splněn předpoklad, že za nadcházejících 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců příjem nepřesáhne 600 000 Kč

(Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 47-51)

Oznámení o tržbách podává poplatník správci daně na určeném tiskopisu nebo přes datovou schránku, a to za každé uplynulé kalendářní čtvrtletí a to nejpozději 20 dnů po skončení tohoto kalendářního čtvrtletí. (Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, § 23a odst. 2)

Obrázek 10 Evidence tržeb ve zvláštním režimu
(etržby, ©2016–2021f)

3.4.4 Tržby trvale vyňaty z evidence

Z elektronické evidence tržeb jsou vyňaty osobní příjmy veřejnoprávních poplatníků, mezi které se řadí:

- stát

- územní samosprávné celky
- příspěvkové organizace
- Česká národní banka
- držitelé poštovních licencí

(Hajdušek a Vodička, 2017, s. 27)

Podle § 12 odst. 2 ZoET jsou další osvobozenou kategorií příjmy, které plynou přímo poplatníkům, kteří mají svou činnost již regulovanou jinými subjekty a byly tak pod kontrolou ještě před spuštěním EET. Z tohoto důvodu se zákonodárci rozhodli trvale vyřadit např. tyto subjekty:

- banky české i zahraniční
- spořitelní a úvěrová družstva
- pojišťovny a zajišťovny
- investiční společnosti a fondy
- obchodníky s cennými papíry
- penzijní fondy

(Manuál elektronické evidence tržeb, 2016, s. 12-13)

3.4.5 Storno a opravy

V případě, kdy dochází k vrácení hotovosti zákazníkovi, např. u vrácení zboží nebo vyřízení reklamace s následným vrácením peněz, je subjekt elektronické evidence tržeb povinen okamžitě vystavit účtenku se zápornou hodnotou zaevidované tržby a zaslat ji správci daně. Opravné či stornované evidované tržby nejsou nijak vázány na původní evidované tržby, proto není nutné je mezi sebou nijak párovat. (Vondrák, Vondráková a Vondráková, 2020, s. 35)

3.5 Fázové zavádění EET v ČR

Povinnost vést elektronickou evidenci tržeb nebyla plošně stanovena pro všechny podnikatelské subjekty. Za jeden z hlavních důvodů, proč byla elektronická evidence tržeb zaváděna ve fázích se dá považovat předpoklad, že pokud by došlo k plošnému spuštění pro všechny subjekty evidence najednou, servery Finanční správy by nápor s velkou

pravděpodobností nezvládly a došlo by k jejich selhání. Toto selhání by pravděpodobně český státní rozpočet přišlo draho a zároveň by to znamenalo neschopnost vlády zabezpečit plynulý nástup nového systému.

Byly stanoveny 4 jednotlivé fáze spuštění. První fáze, do níž spadaly kategorie NACE 55 a 56 tedy ubytovací a stravovací služby byla spuštěna k datu 1. 12. 2016. Druhá fáze byla spuštěna dnem 1. 3. 2017. Při této vlně nastala povinnost evidovat tržby maloobchodům a velkoobchodům, podle klasifikace NACE se jedná o kategorie 45. 1; 45. 3; 45.4; 46 a 47. Spuštění 3. a 4. fáze, které do evidence zařazovaly i poslední podnikatelské subjekty bylo několikrát odloženo. Naposledy dnem 3. listopadu 2020 kdy zákonodárci v důsledku pandemie a nouzového stavu přistoupili k rozhodnutí o odložení spuštění 3. a 4. vlny do 1. ledna 2023. První a druhá vlna byla přerušena již v březnu 2020 v důsledku šíření koronaviru a její opětovné spuštění je naplánováno taktéž na den 1. 1. 2023. (etržby, ©2016–2021d)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 NÁKLADY NA EVIDENCI TRŽEB

Jelikož tato práce pojednává o EET je zapotřebí se na tuto problematiku podívat komplexně. Abychom se nezabývali pouze přínosem EET v podobě růstu inkasa daně, je nutné na tuto problematiku pohlížet i z druhé strany, tzn. ze strany nákladů. Náklady na tento systém vznikaly již před jeho oficiálním spuštěním. Mluvíme zde o počátečních nákladech, které budou rozebrány v následující kapitole této práce. Dále pak náklady, které vznikají při provozu systému a státní správa je povinná je vynakládat na jeho udržení.

4.1 Počáteční náklady

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, Finanční správa musela vynaložit počáteční náklady na projekt EET. Tyto počáteční náklady jsou tvořeny z šesti dílčích částí, které byly zapotřebí k úspěšnému zavedení a spuštění projektu.

Základní dílčí částí byly náklady na technické zajištění projektu, které obsahovaly zejména náklady na hardware v podobě serverů potřebných k provozu softwaru a jiných hardwarových částí. Servery pro projekt EET zabezpečuje státní podnik SPCSS celým názvem Státní pokladna – Centrum sdílených služeb s. p. Tento státní podnik vznikl v roce 2015 odštěpením od Státní pokladny cenin.

Po zajištění potřebného hardwaru bylo možné přistoupit k řešení softwarové části potřebné pro provoz projektu. Do softwarové části můžeme také zahrnout náklady na aplikaci ADIS neboli Automatizovaný daňový informační systém. Tuto aplikaci využívá Finanční správa k různým činnostem souvisejícím s efektivním výběrem daní. Taktéž slouží i daňovým subjektům, kterým šetří čas a napomáhá k jednodušší komunikaci s finančními úřady. Další částí potřebného softwaru jsou služby certifikační autority. Tento typ softwaru slouží zejména k vyšší úrovni zabezpečení fungování celého systému a k ochraně uživatelů. Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.3.2 Registrace a certifikáty, mají vybrané subjekty evidence tržeb, konkrétně ty, které evidují tržby v běžném, popř. zjednodušeném režimu, povinnost opatřit si minimálně jeden certifikát, který nahrají do své evidenční pokladny. Certifikát nebo certifikáty slouží Finanční správě jako identifikátor evidované tržby. Vygenerování certifikátů je pro poplatníka bezplatné a všechny certifikáty jsou ekvivalentní. Systém certifikačních autorit spravuje vydávání, ale i stahování a následné znehodnocování jednotlivých certifikátů.

Celková výše nákladů vynaložená na technické zajištění projektu činila zaokrouhleně 151 miliónů korun.

Další dílčí částí počátečních nákladů ve výši 26 092 000 Kč jsou tzv. PR náklady. Souhrnně řečeno, jedná se především o takovou část nákladů, které byla využita na rozšíření povědomí o EET.

Ostatními náklady jsou míněny kupříkladu náklady na externí pracovníky, různé kancelářské potřeby aj. Náklady za tyto služby dosahovaly bezmála výše 7 miliónů korun.

Mzdové náklady, které jsou nejnákladnější dílčí částí počátečních nákladů, se vyšplhaly téměř k 182 miliónům korun.

Posledními dvěma dílčími částmi podílejícími se na počátečních nákladech jsou náklady na samotný projekt evidence tržeb, tedy různá studia proveditelnosti aj. ve výši 1 800 tis. Kč a náklady na cestovné zaměstnanců a jejich potřebné vybaven ve výši 3,5 miliónů Kč.

Celkem se tedy výše počátečních nákladů vyšplhala na 371 286 tis. Kč.

Tabulka 3 Počáteční náklady na EET
(Vlastní zpracování dle etržby, ©2016–2021g)

v tis. Kč, vč. DPH	Technické zajištění	PR	Ostatní	Mzdové náklady	Projekt, poradenství	Cestovné, vybavení	Celkem
	151 023	26 092	7 002	181 869	1 800	3 500	371 286

4.2 Předpokládané náklady na provoz

Před zahájením projektu evidence tržeb byly Finanční správou stanoveny předpokládané náklady na provoz a zajištění. Předpoklady byly původně stanoveny od roku 2017 do roku 2019, tedy na 3 roky. V roce 2019 došlo k prodloužení predikce až do roku 2021. Jelikož predikace uvažuje provozní náklady až od roku 2017 je pravděpodobné, že náklady na provoz plynoucí z 1. měsíce provozu, který připadl na poslední kalendářní měsíc roku 2016, byly z predikce zcela vypuštěny.

Rozdělení předpokládaných nákladů na dílčí části vychází z defaultního rozdělení u počátečních nákladů. V této podkapitole jsou rozčleněny však pouze na 4 dílčí části nákladů. Dílčí část s názvem technické zajištění, uvažuje náklady na hardware, software, SPCSS, certifikační authority. Následují předpokládané náklady na PR část. V dílčí části s označením ostatní je do roku 2018 včetně uvažováno s nákupem kancelářských potřeb,

školení a s náklady na kontrolní nákupy. Od roku 2019 jsou náklady uvažovány pouze na kontrolní nákupy. Poslední dílčí částí předpokládaných nákladů jsou mzdové náklady. Jako tomu bylo u předešlé kapitoly, tak i zde, tvoří nejnákladnější část.

Tabulka 4 Předpokládané náklady na provoz EET
(vlastní zpracování dle etržby, ©2016–2021g)

v tis. Kč	2017	2018	2019	2020	2021
Technické zajištění	139 000	91 000	91 000	91 000	91 000
PR	14 000	2 000	0	0	0
Ostatní	20 150	21 000	20 000	20 000	20 000
Mzdové náklady	197 000	197 000	197 000	197 000	197 000
Celkem	370 150	311 000	308 000	308 000	308 000

Z tabulky je zjevné, že uvažované náklady na technické zajištění projektu jsou nejvyšší v roce 2017 a jsou uvažovány ve výši 139 miliónů korun. Vyšší hodnota v roce 2017 je pravděpodobně spojena s doladováním hardwarových i softwarových nedostatků, popř. certifikačních nedostatků, jež se objevily se spuštěním první fáze. Pro následující roky byla tedy snížena o 34,5 %.

Předpoklad pro náklady na PR je stanoven pouze do roku 2018. V tu dobu se již předpokládala funkčnost 1. a 2. vlny EET.

Ostatní náklady, jak bylo již výše zmíněno, obsahují náklady na kancelářské potřeby, školení a kontrolní nákupy. Se stejným obsahem uvažuje i predikovaná částka na následující rok 2018. Avšak v tomto roce byla predikce snížena o 150 tisíc korun. Od roku 2019 se pak částka vyčleněna na kontrolní nákupy aj. nezměnila a činí 20 miliónů korun.

Mzdové náklady na pracovníky Finanční správy jsou uvažovány v konstantní výši 197 miliónů korun po dobu všech predikovaných 5 let.

4.3 Reálné náklady na provoz

Pro účely této bakalářské práce bylo autorkou požádáno Generální finanční ředitelství o poskytnutí informací, které se týkají reálně vynaložených nákladů na projekt evidence tržeb, a to z důvodu, že tato data nejsou na internetu veřejně dostupná. GFŘ poskytlo autorce informace do konce roku 2019, zatímco předpoklady jsou uváděny až do roku 2021. Provedená komparace nákladů bude tedy obsahovat pouze roky 2017 až 2019.

I reálné náklady budou pro lepší přehlednost rozděleny do stejných dílčích kategorií, které obsahují stejné prvky, jako tomu bylo v kapitole 4. 2 Předpokládané náklady na provoz.

Tabulka 5 Reálně vynaložené náklady na provoz EET v letech 2017–2019
(vlastní zpracování dle dat z GFŘ, ©2021)

Zaokrouhlené na celé tis. Kč	2017	2018	2019
Technické zajištění	352 299		
PR	GFŘ neuvedlo		
Ostatní	71 553		
Mzdové náklady	257 221	287 736	282 232
Celkem	1 251 041		

GFŘ některá data poskytlo v celkových částkách za celé tři roky, proto byly i do tabulky uvedeny celkové sumy, aby nedošlo k deformaci dat. Náklady na PR i přes fakt, že v minulosti probíhaly různé reklamní kampaně, GFŘ neuvedlo.

4.4 Komparace předpokládaných a reálných nákladů

V této kapitole budou zrekapitulovány předpokládané a reálné náklady na evidenci tržeb od roku 2017 do roku 2019 a následně uvedeny rozdíly, které vznikly mezi předpokladem a realitou.

Protože GFŘ poskytlo některé reálné náklady v celkové sumě za všechny tři sledované roky, budou i předpokládané náklady uvedeny v sumách, aby byla zajištěná přehlednost.

Tabulka 6 Komparace reálných a předpokládaných nákladů na provoz EET
(vlastní zpracování dle dat z GFŘ, ©2021)

Zaokrouhlené na celé tis. Kč	Plán	Skutečnost	Absolutní odchylka	Relativní odchylka
Technické zajištění	321 000	352 299	+ 31 299	9,75 %
PR	16 000	GFŘ neuvedlo	--	--
Ostatní	61 150	71 553	+ 10 403	17,01 %
Mzdové náklady	591 000	827 189	+ 236 189	39,96 %
Celkem	989 150	1 251 041	261 891	26,48 %

Je zapotřebí si uvědomit, že odchylka u dílčí skupiny nákladů označené jako PR nemůže být vypočtena, protože GFŘ neposkytlo informace k této kategorii nákladů. Ve skutečnosti tedy náklady na PR vznikly, ale nebyly autorce práce poskytnuty.

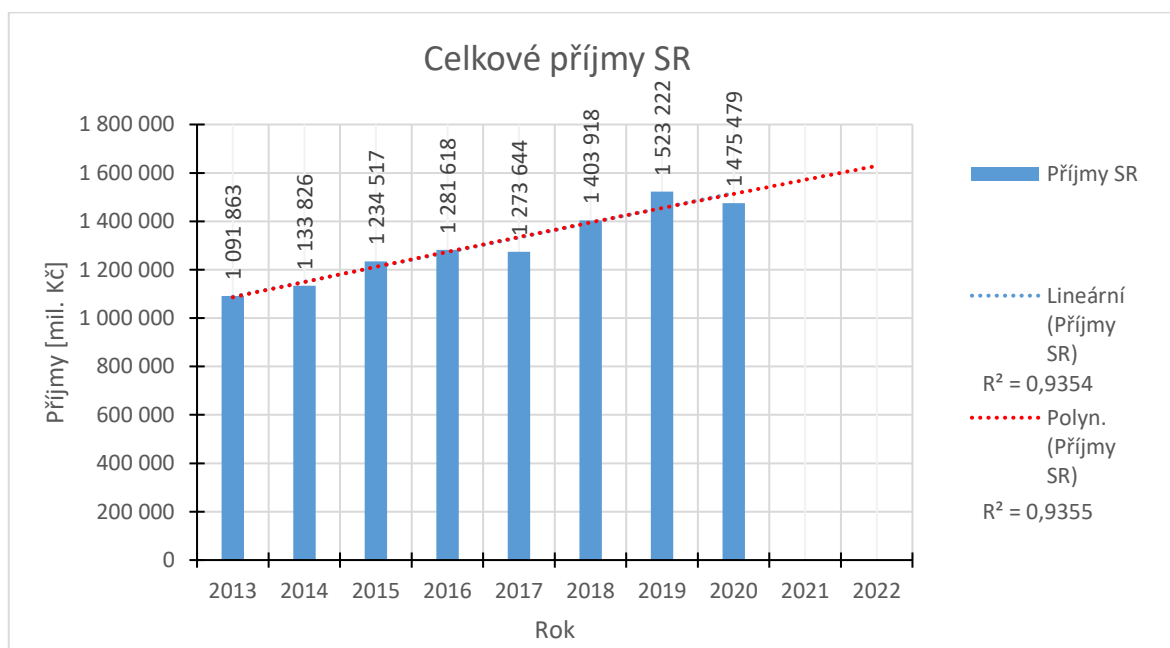
Z tabulky je zřejmé, že největší odchylka byla zjištěna u mzdových nákladů, a to až do výše bezmála 40 %. V reálných číslech je tato částka rovna téměř 240 miliónům Kč. Druhý největší rozdíl mezi realitou a předpokladem je u kategorie nákladů označené jako ostatní, do které jsou zahrnuty náklady na kontrolní nákupy, školení a kancelářské potřeby. Poslední, a z analýzy vyplývající nejnižší kladnou odchylkou, je odchylka v nákladech na technické zajištění, která činí v absolutních číslech téměř 31,3 miliónů Kč.

5 STÁTNÍ ROZPOČET ČESKÉ REPUBLIKY

Daňové příjmy jsou nedílnou příjmovou složkou státního rozpočtu. Pro účely této práce je tedy zapotřebí zanalyzovat státní rozpočet jako celek, tedy jeho příjmovou a výdajovou stránku. Analýza příjmů a výdajů je zapotřebí z důvodů objektivního posouzení vlivu EET. Evidence tržeb má vliv primárně na dva daňové příjmy. Konkrétně na daň z příjmu, kterou se celá práce zabývá. Jelikož daň z příjmů řadíme mezi daně přímé, jak bylo uvedeno v kapitole 1.3.1 Přímé daně, lze ji adresovat přímo na poplatníka. Daň z přidané hodnoty je druhý typ daně, která je ovlivněna EET. Tuto daň zahrnujeme do kategorie nepřímých daní, tedy na rozdíl od daně z příjmů se neodvíjí od příjmů dané osoby.

5.1 Celkové příjmy státního rozpočtu

Ze zjištěných dat byl pro vyšší přehlednost vytvořen sloupcový graf. Celkové příjmy, jež jsou v grafu na obrázku 11 uvedeny od roku 2013 poslouží pro účely práce k lepšímu pochopení významnosti daně z příjmu na celkových příjmech státního rozpočtu. Částky v následujícím grafu jsou uvedeny v celých milionech Kč.

Obrázek 11 Celkové příjmy státního rozpočtu a jejich trend
(vlastní zpracování dle dat z Monitoru, ©2013–2021)

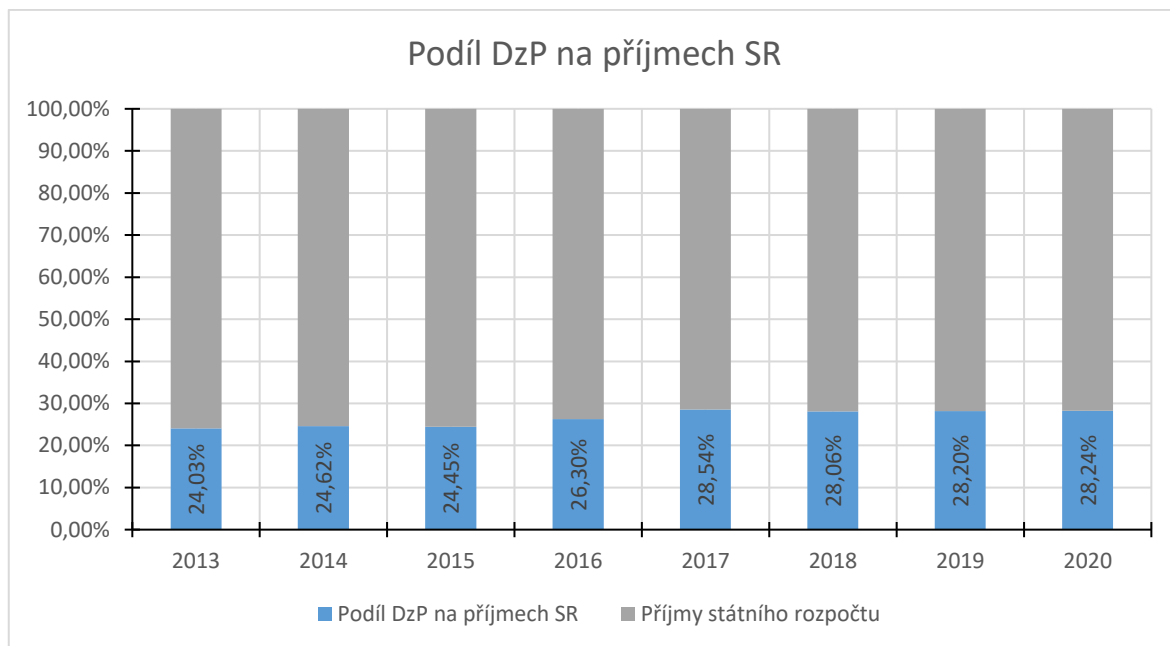
Z grafu je zřejmé, že příjmy státního rozpočtu mají téměř lineární průběh. Jedno z viditelnějších zakolísání ve snížení příjmů je patrné v roce 2017 a 2020. Naopak od lineární křivky směrem vzhůru se odklonily příjmy v roce 2019.

Do grafu je zanesena také statistická metoda analýzy trendu. Tato metoda dokáže dle dat z minulých období vytvořit predikci na následující období. V první řadě je zapotřebí si definovat významnost hodnoty R^2 , která je uvedena u každé spojnice trendu. Čím blíže je hodnota R^2 k číslu 1, tím vyšší je hladina významnosti použité varianty spojnice trendu. Avšak snaha dosáhnout spolehlivosti = 1 není vždy na prvním místě. Hlavním účelem je správné použití regrese, která odpovídá meritě věci.

V grafu byly použity dvě spojnice trendu, lineární a polynomická. Hodnoty R^2 u obou zmíněných metod jsou takřka totožné, což znamená, že náš odhad o lineárním vývoji příjmů státního rozpočtu byl potvrzen. Odlišnost lineární spojnice trendu od polynomické, která je dle hodnoty R^2 nejpřesnější, je pouze jedna desetitisícina, o čemž svědčí i téměř 100% krytí těchto spojnic. Lze tedy uvést, že trend pro následující dva roky bude nadále v lineárním směru růstu. V roce 2021 by pak příjmy státního rozpočtu dle nejpřesnějšího polynomického trendu, který téměř kopíruje trend lineární, měly dosahovat téměř 1,6 biliónu Kč. V roce 2022 by částka již měla být vyšší jak zmíněných 1,6 biliónů Kč.

5.2 Příjmy státního rozpočtu plynoucí z daně z příjmů

V této kapitole bude znázorněn vliv inkasa daně z příjmu na příjmy státního rozpočtu a taktéž zanalyzován jeho vývoj. Jak bylo již zmíněno v kapitole 2 Daň z příjmů, jedná se o třetí největší příjem státního rozpočtu. Větší příjmy plynou pouze z povinného pojistného na sociální zabezpečení a z DPH. Procentuální podíl DzP na příjmech státního rozpočtu od roku 2013 do roku 2020 je zřetelný v grafu na obrázku 12.

Obrázek 12 Podíl daně z příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu ČR
(vlastní zpracování dle dat z Finanční správy a Monitoru, ©2013-2021)

Celkové příjmy plynoucí z daně z příjmů, které jsou uvedeny v tabulce 7, jsou rozděleny celkem do čtyřech kategorií od roku 2013 do roku 2020. Z těchto dat byl pro lepší přehlednost vymodelován graf, do kterého je opět zanesena analýza trendu pro rok 2021 a 2022.

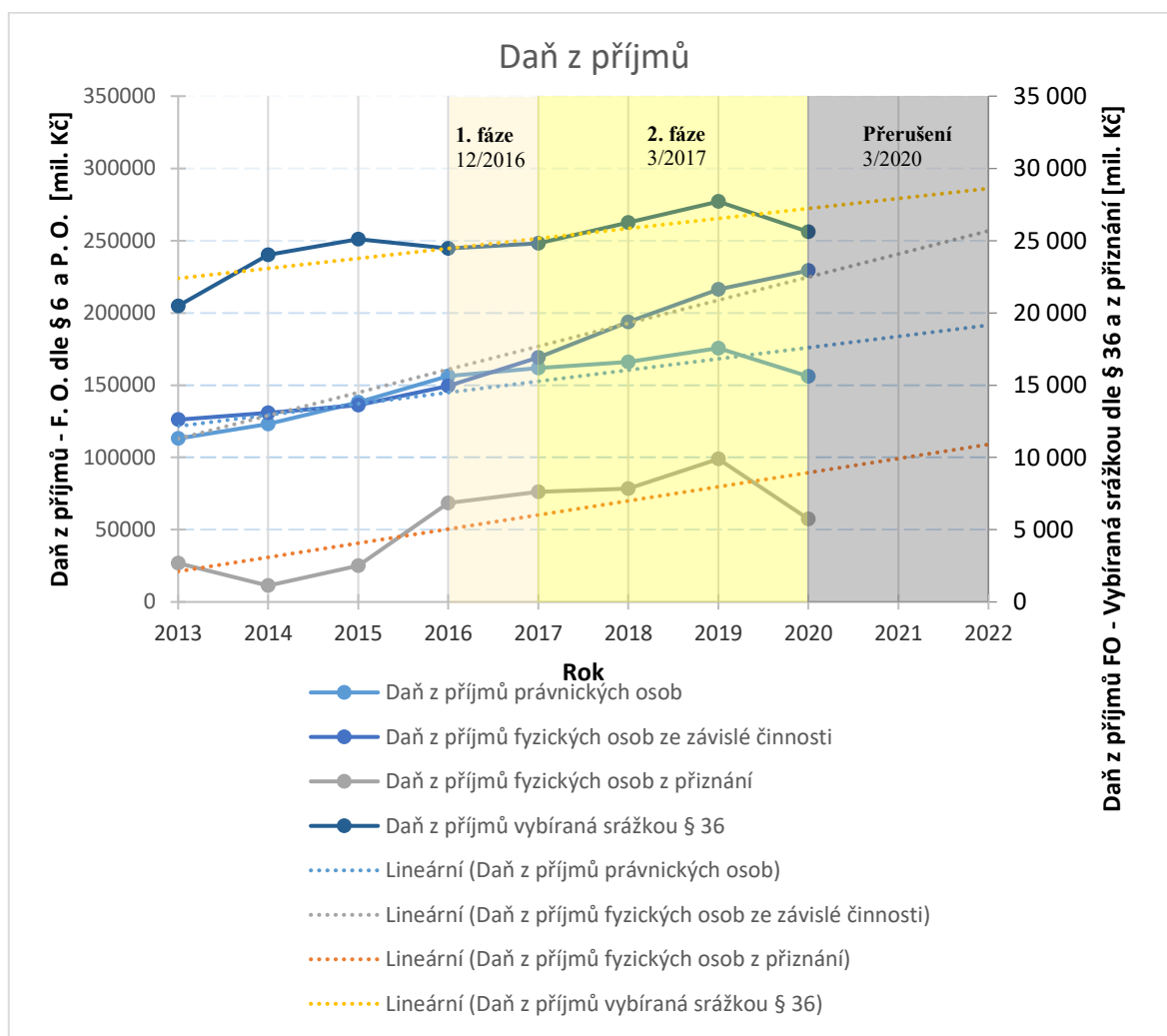
Tabulka 7 Inkaso daně z příjmů v letech 2013-2020
(vlastní zpracování dle Finanční správy, ©2013-2021)

v mil. Kč	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inkaso daně z příjmů PO	113 052	123 179	138 140	156 401	161 803	166 131	175 649	155 998
Inkaso daně z příjmů FO podávající příznání	2 680	1 128	2 498	6 849	7 617	7 841	9 893	5 735
Inkaso daně z příjmů FO ze závislé činnosti	126 134	130 867	136 125	149 392	169 241	193 676	216 290	229 339
Inkaso daně z příjmů vybírané srážkou	20 488	24 029	25 099	24 462	24 814	26 255	27 706	25 609
Celkem	262 354	279 203	301 862	337 103	363 474	393 902	429 538	416 681

Z důvodu řádově jiných hodnot u jednotlivých kategorií byly zvoleny dvě vertikální osy. K hodnotám, které jsou uvedeny na ose, jež se nachází na levé straně grafu jsou přidruženy hodnoty skupin daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a právnických osob. K ose,

kteřá se nachází v pravé části grafu jsou pak přidružené zbývající skupiny daně z příjmů. Jedná se o skupiny inkasa DzP FO podávajících příznání a inkaso DzP vybírané srážkou.

V grafu jsou zaneseny tři jednotlivé barevné zóny, které znázorňují spuštěné fáze EET a jejich přerušení v březnu roku 2020 až do začátku roku 2023. Jelikož jsou v hodnotách inkasa daně z příjmů uvedeny pouze kumulativní součty pro daný rok, tak jsou barevné zóny vytyčeny tak, aby bylo zřejmé, v kterých letech se jednotlivé milníky spojené s EET projeví. Důležité je v tomto kontextu sledovat zejména křivky DzP právnických osob a fyzických osob podávajících příznání, kde se zavedení EET zejména projeví.

Obrázek 13 Vývoj jednotlivých částí daně z příjmů a jejich trend
(vlastní zpracování dle dat z Finanční správy, ©2013-2021)

Z grafu je patrné, že od roku 2013 příjmy z inkasa daně z příjmů převážně rostly až na výjimku daně z příjmů z příznání. Ta v roce 2014 zaznamenala mírný pokles oproti předcházejícímu roku. V následujících letech pak rostla a další významný pokles byl zaznamenán v roce 2020. V tomto roce poklesly i ostatní části daně z příjmů s výjimkou DzP

ze závislé činnosti. Jelikož v březnu 2020 byl v České republice vyhlášen nouzový stav v souvislosti s rozšířením nakažlivé nemoci COVID-19. Tato událost ovlivnila jak právnické, tak fyzické osoby, jelikož byla částečně utlumena ekonomická činnost téměř všech subjektů v ČR. Bylo více než jasné, že se tato událost odrazí taktéž v inkasu daně z příjmů. DzP ze závislé činnosti zůstala jediná v pozitivním trendu. Důvodem udržení rostoucí stability DzP ze závislé činnosti je i fakt, že vysoké procento zaměstnanců zaměstnávají velké firmy, které uchovávají větší kapitálové rezervy a mimo jiné i díky tomuto dokázali udržet převážnou část zaměstnanců na jejich pracovních pozicích. Možnost pracovat byla části zaměstnanců umožněna také prostřednictvím tzv. práce na home office.

Na analýzu trendu byla v tomto případě využita lineární spojnice trendu, protože se v daném případě snažíme užít regrese, která odpovídá logice a principu DzP, tedy, že jsou na sobě hodnoty lineárně závislé.

Lineární spojnice trendu značí pozitivní vývoj DzP ze závislé činnosti i ostatních částí DzP v období 2021-2022. Avšak je nutné poznamenat, že vývoj trendu se odvíjí hlavně od minulých let, kdy převážnou část let HDP v ČR rostlo. V trendu tedy není možné zatím zaznamenat případný dopad, který by na inkaso DzP mohla mít pandemie COVID-19.

V kontextu zavedení EET, jak již bylo zmíněno, je důležité sledovat především osy DzP právnických osob a fyzických osob podávajících příznání, na kterých se zavedení EET projeví největší měrou. Zaměříme-li se pouze na tyto dvě osy je zřejmé, že od roku 2016 do roku 2018 nebylo zaznamenáno žádné významné zvýšení. Pouze v roce 2019 nabyly obě části DzP vyšších hodnot. V roce 2020 pak hodnoty v důsledku korona krize a následného pozastavení nutnosti evidovat tržby poklesly.

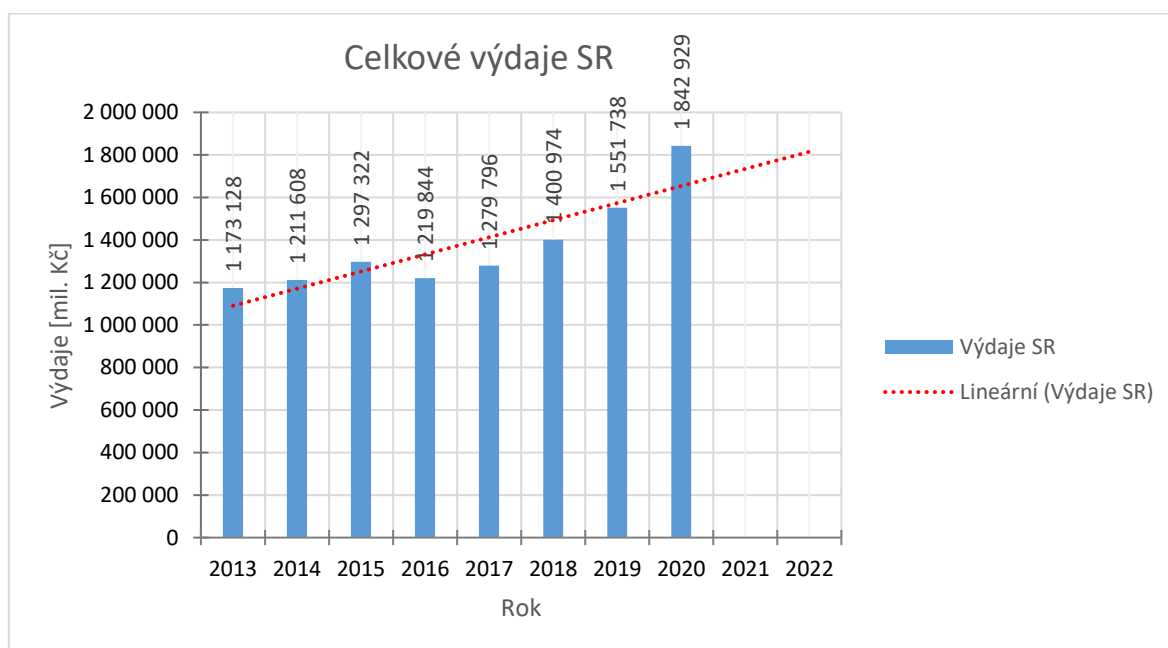
5.3 Celkové výdaje státního rozpočtu

V předchozích dvou kapitolách byly zanalyzovány příjmy státního rozpočtu a bylo vyčleněno jakou část těchto příjmů tvoří příjmy, které plynou do státní kasy z daně z příjmů. Tato kapitola bude naopak sloužit k tomu, aby propojila kapitolu 4 Náklady na evidenci tržeb s výdaji státního rozpočtu.

V prvé řadě je nutno zdůraznit, že výdaje státu jsou obrovské a jsou přerozdělovány mezi obrovské množství subjektů, proto i na první pohled malé procento může v souvislosti s jedním projektem znamenat velké částky.

Jak je z grafu na obrázku 14 zřetelné výdaje až na výjimku v roce 2016 rostou, čemuž napovídá i lineární spojnice trendu.

Celkové výdaje státního rozpočtu v letech 2017 až 2019 činily 4 232 508 000 Kč. Náklady na provoz evidence tržeb v roce 2017 až 2019 činily 1 251 000 000 Kč. Znamená to tedy, že v sumě za sledované tři roky byl provoz EET zatížením výdajové stránky státního rozpočtu z 0,029557 %.

Obrázek 14 Celkové výdaje státního rozpočtu a jejich trend
(vlastní zpracování dle dat z Monitoru, ©2013–2021)

6 UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ

K analýze vývoje inkasa daně z příjmů byly autorkou zvoleny celkem tři odvětví. Prvním vybraným odvětvím pro analýzu je Ubytování, stravování a pohostinství, které je dle klasifikace CZ-NACE označeno jako skupina I. Sekce I je rozdělena na dva oddíly, konkrétně na 55 – Ubytování a 56 - Stravování a pohostinství. Tyto oddíly se dále člení na několik pododdílů.

Sekce I se zabývá krátkodobým ubytováním hostů včetně stravovacích služeb, které jsou určeny k okamžité spotřebě. Zde je zapotřebí si uvědomit, že se jedná, jak již bylo zmíněno, právě o krátkodobou možnost ubytování. V případě poskytování dlouhodobého ubytování se jedná o sekci L tedy Činnosti v oblasti nemovitostí. Co se týče stravování musí být splněna uvedená podmínka, tedy okamžitá spotřeba. Pokud by podmínka nebyla splněna jednalo by se v takovém případě o sekci C – Zpracovatelský průmysl.

V případě analýzy bude vývoj inkasa daně z příjmů pozorován na celé oblasti sekce I a také v jednotlivých oddílech tedy 55 a 56. Je zapotřebí zmínit, že data, z kterých budou analýzy prováděny, nejsou veřejně přístupné na internetu. Z tohoto důvodu si autorka práce o tyto informace musela zažádat na GFŘ. O informace týkající se tohoto odvětví žádala dříve, než byly zpracované výsledky za rok 2020. Proto budou u tohoto odvětví uváděna pouze data od roku 2013 do roku 2019 místo 2020, jak je tomu u dalších dvou odvětví. Z důvodu absence dat z roku 2020 tak nebude možné u tohoto odvětví pozorovat výkyvy v inkasu daně z příjmů, které byly v první řadě způsobeny pandemií COVID-19 a také pozastavením nutnosti evidovat tržby od března 2020, jak již bylo uvedeno v kapitole 3. 5 Fázové zavádění EET.

Co se týče nutnosti evidovat přijaté tržby, tak odvětví I - Ubytování, stravování a pohostinství spadalo do první vlny subjektů, které měly povinnost přijaté tržby evidovat, a to už od prosince roku 2016. Zákonodárci se pro tento krok rozhodli zejména proto, že panovalo jisté podezření o únicích peněz z tohoto odvětví do šedé ekonomiky. Evidence tržeb pak měla být prostředkem, který měl docílit narovnání tohoto nečestného jednání a donutit všechny podnikající subjekty řádně evidovat každou přijatou tržbu a tím tedy přiznávat všechny své příjmy a nekrátit stát na daních.

Je nutné zmínit, že není možné připisovat celý případný nárůst inkasa daně z příjmů od roku 2016 pouze nutnosti evidovat tržby. Od roku 2014 se meziroční HDP v ČR po ekonomické krizi v letech 2012-2013 vyvíjel v pozitivních číslech. K občanům se tak dostávalo více

finančních prostředků a měli tak větší prostor uspokojovat své potřeby. Tedy rostly i příjmy ekonomických subjektů.

6.1 Vývoj inkasa daně z příjmu

V následující tabulce jsou uvedeny příjmy, které plynou do státního rozpočtu z daně z příjmu z celého odvětví Ubytování, stravování a pohostinství. Výše inkasa daně z příjmů je sledována v období od roku 2013 do roku 2019. Celková částka, která byla na DzP v jednotlivých letech vybrána je u tohoto, i ostatních odvětví v této práci rozdělena do pěti dílčích částí. První tři dílčí části uvedené v tabulce jsou příjmy, které plynou do SR z DzP – fyzických osob, další dvě pak z DzP – právnických osob. První dílčí část nazvaná jako inkaso DzP FO ze závislé činnosti, představuje takovou výši DzP, která byla vybrána na ročních zúčtování daně, které jsou prováděny zaměstnavateli. Druhou částí je inkaso DzP FO, které podávají příznání. Jedná se o výši DzP inkasovanou na základě příznání, které podávají osoby dle § 38g Zákona o daních z příjmů. Tedy fyzické osoby, u kterých nelze žádat o roční zúčtování daně nebo není daň vybírána srážkou dle § 36 Zákona o daních z příjmů. Poslední část inkasa DzP FO totiž tvoří právě inkaso DzP FO, které je vybíráno zvláštní sazbou daně neboli srážkou dle zmíněného § 36 Zákona o daních z příjmů. Dílčí část nazvaná jako inkaso DzP PO uvádí sumu vybranou od PO dle povinnosti plynoucí z § 38ma ZoDP. V poslední částí je uvedená výše daně vybírána od právnických osob na základě zvláštní sazby daně, která je stejně jako pro fyzické osoby ukotvena v § 36 Zákona o daních z příjmů.

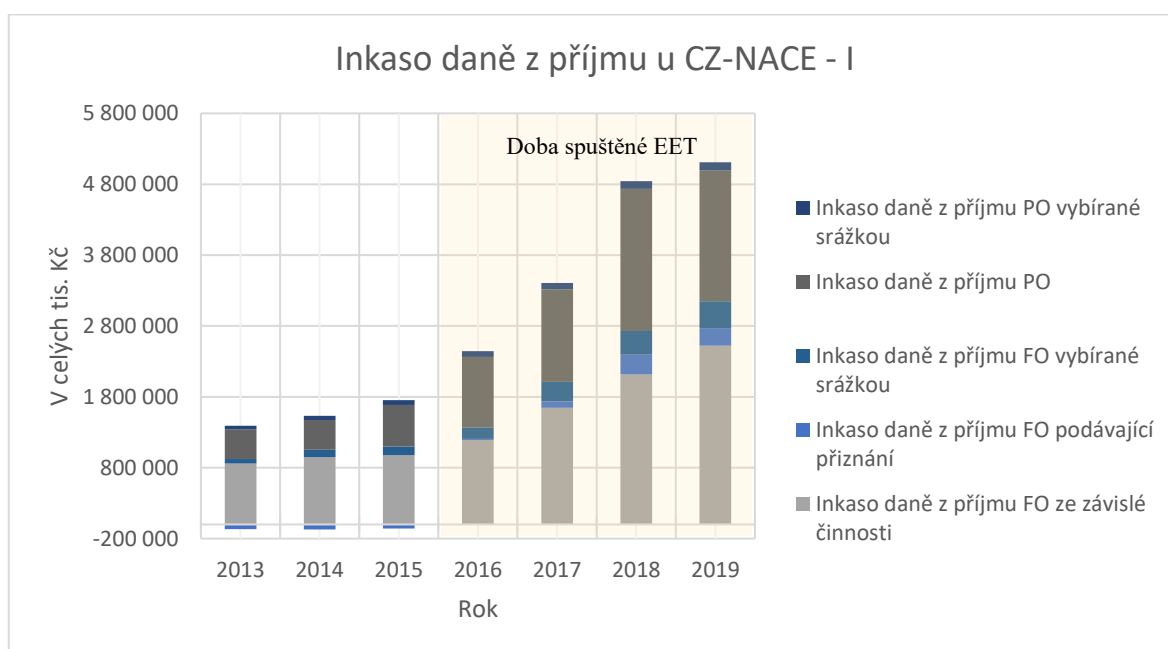
Tabulka 8 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – I
(vlastní zpracování dle GFŘ, ©2020)

Ubytování, stravování a pohostinství (v celých tis. Kč)	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající příznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	861 436	-64 199	61 122	418 414	51 770	1 328 543
2014	951 253	-72 237	101 485	420 653	57 936	1 459 090
2015	978 317	-57 212	121 785	586 465	68 768	1 698 123
2016	1 187 721	21 212	159 020	993 543	82 530	2 444 026
2017	1 645 402	90 312	274 479	1 306 659	90 805	3 407 657

Ubytování, stravování a pohostinství (v celých tis. Kč)	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající příznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2018	2 113 185	280 673	333 516	2 009 702	108 213	4 845 289
2019	2 522 372	247 499	377 778	1 844 590	117 721	5 109 960

V tabulce jsou červeně zvýrazněny minusové hodnoty objevující se v letech 2013-2015, a to konkrétně u daňové povinnosti fyzických osob, které jsou povinny podávat příznání dle § 38g Zákona o daních z příjmů. Tyto minusové hodnoty představují výši daňového zvýhodnění na vyživované děti, které byly v daném roce na základě zpracovaných daňových příznání vráceny fyzickým osobám formou daňového bonusu.

Data vycházející z tabulky výše jsou pro lepší přehlednost zanesena do grafu. V grafu je také vyznačen rok, kdy začala platit povinnost evidovat přijaté tržby u odvětví CZ-NACE – I.

Obrázek 15 Vývoj jednotlivých dílčích částí daně z příjmů
(vlastní zpracování dle dat z GŘ, ©2020)

Z grafu je patrný celkový růst inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE - I. Podíl daně z příjmů vybírané od FO ze závislé činnosti i přes rostoucí trend celkového inkasa snižoval

svůj poměr k celku. Z poměru téměř 65 % k celkové výši inkasa daně v roce 2013 klesalo inkaso DzP FO ze závislé činnosti až bezmála k 50 %.

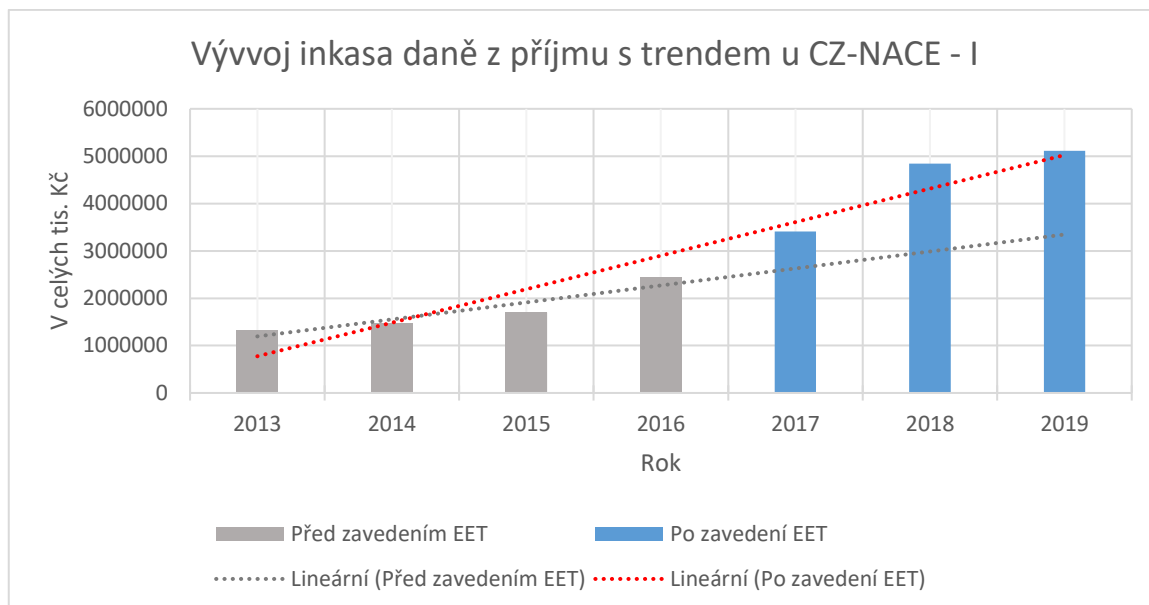
Opakem je rostoucí trend DzP vybírané od FO, které podávají příznání. Z minusových hodnot, tedy částek, které byly těmto osobám navráceny na daňových bonusech, přešlo inkaso do kladných čísel a v roce 2019 činila tato část 4,8 % z celkové sumy.

Poslední tři dílčí části DzP v průběhu sledovaných let několikrát zvýšily i snížily svůj poměr k celkové sumě. Část daně, která zdaňuje FO zvláštní sazbou daně dle § 36 ZoDP, oscilovala v průběhu sledovaných let v průměru kolem hodnoty 6,8 % k celku. Oscilovala i daň PO, která je vybírána srážkou, a to kolem hodnoty 3,2 % k úhrnné výši inkasa DzP. Poměr DzP PO k celkové vybrané částce se pak pohyboval v hladině 35,9 %.

Zavedení evidence tržeb by mělo mít nejvýraznější vliv především na dvě části DzP. Ty, které jsou vybírány od FO majících povinnost podávat příznání a od PO, jejichž příjmy nejsou zdaňovány zvláštní sazbou daně. Růst v oblasti FO, které jsou povinny podávat daňová příznání byl potvrzen. U PO ve sledovaných letech byla zaznamenána oscilace kolem hodnoty bezmála 36 % k celkové sumě.

V níže uvedeném grafu je aplikována statistická metoda analýzy trendu, která vychází z lineární spojnice trendu. Lineární trend byl užit za účelem správné aplikace regrese, která vychází z podstaty lineárně se vyvíjející závislosti DzP.

Rok 2016 byl do grafu zanesen jako rok před zahájením evidence tržeb i přes to, že fakticky v roce 2016 již fungovala, ale pouze v prosinci. Je tedy pravděpodobné, že primární vliv na zvýšení inkasa daně z příjmů z roku 2015 na rok 2016 měl spíše růst HDP.

Obrázek 16 Trendová analýza inkasa Dzp u CZ-NACE – I
(vlastní zpracování dle dat z GFR, ©2020)

Šedá spojnice udává trend, který vychází z let, které jsou v grafu zaznamenána šedou barvou, tedy rok 2013–2016. Červená spojnice pak vychází z dat, která obsahují i následující roky, kdy byla povinnost evidovat tržby v platnosti po celou dobu kalendářního roku. Z grafu je patrné, že po zohlednění období „po zavedení EET“ se vývoj trendu změnil takovým způsobem, že se čeká vyšší nárůst v příštích letech, než kdybychom brali v potaz pouze hodnoty z období „před zavedením EET“. Tuto tezi potvrzuje i to, jak se vychýlily hodnoty 2017-2019 oproti předpokládanému trendu z let 2013-2016. A právě toto vychýlení znázorňuje úhel, který svírají spojnice trendu, před zavedením EET a po zavedením EET

6.1.1 Ubytování

Oddíl 55 sekce I dle klasifikace CZ-NACE představuje krátkodobé ubytování hostů. Tento oddíl tvoří celkem 4 skupiny jimiž jsou:

- 551 - Ubytování v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních
- 552 - Rekreační a ostatní krátkodobé ubytování
- 553 - Kempy a tábořiště
- 559 - Ostatní ubytování

Celková hodnota inkasa Dzp v tomto oddílu vychází tedy od subjektů, které provozují svou ekonomickou činnost ve zmíněných kategoriích.

Tabulka uvedená níže, obsahuje hodnoty přijaté státem na inkasu DzP v odvětví Ubytování dle klasifikace CZ-NACE ve sledovaných letech.

Tabulka 9 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – I -55
(vlastní zpracování dle GFŘ, ©2020)

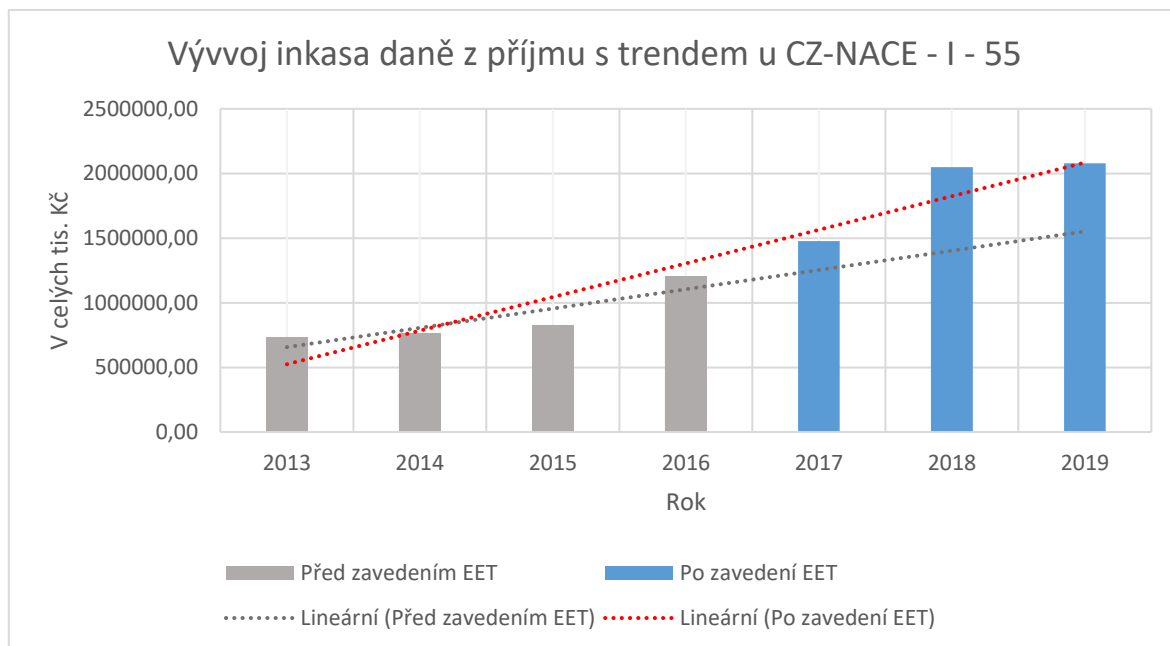
Ubytování (v celých tis. K	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající příznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	494 101	- 6 196	30 563	192 442	18 840	729 750
2014	528 885	1 934	39 081	175 531	14 957	760 388
2015	516 714	- 8 018	46 396	250 345	21 657	827 094
2016	593 267	51 385	48 177	493 539	18 476	1 204 844
2017	703 014	78 387	69 676	608 886	17 806	1 477 769
2018	829 406	135 179	83 059	983 041	19 428	2 050 113
2019	934 915	171 015	93 435	864 740	15 696	2 079 801

Dle dat obsažených v tabulce jsou patrné zvyšující se hodnoty celkového inkasa DzP, které rostly v každém sledovaném roce. Největší procentuální změnu oproti předchozímu období zaznamenal rok 2016, a to ve výši bezmála 46 %. Velice podobná výše změny v těchto letech je pozorována i u celé sekce I. Znatelnější procento změny je též zřetelné u období 2017/2018, a to ve výši 39 %.

Stejně jako u dat z celého odvětví byly i v tomto oddílu u FO, které jsou povinny podávat příznání, zaznamenány záporné hodnoty vytvořené daňovými bonusy na vyživované děti, ale zde pouze ve dvou letech. Největší podíl na celkové výši vybrané daně tvoří dílčí části, které vychází od FO ze závislé činnosti a PO.

I u oddílu 55 byla provedena analýza trendu vycházející z lineární regrese. Trend byl aplikován do grafu na dvojici dat, před a po zavedení EET.

Obrázek 17 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – I - 55
(vlastní zpracování dle dat z GFR, ©2020)

Lineární trend vycházející z období 2013-2016 neočekával v roce 2018 a 2019 takovou výši inkasa DzP, které bylo skutečně dosaženo. I u grafu vycházejícího z inkasa DzP celého odvětví je toto překročení trendu vycházejícího z období před zavedením EET zřetelné. Je tedy možné říci, že oddíl 55 se vyvíjel v souladu se sekci I jako celkem. Takový vývoj se dal očekávat, jelikož tento oddíl zaujímá ve sledovaném období v průměru 47 % celkového úhrnu inkasa DzP v tomto odvětví. Tudiž tento oddíl vykazuje podobné změny v období po zavedení EET. Lineární trend se tedy po uvážení hodnot 2017-2019 projevil větším sklonem křivky a s tím souvisejícím nárůstem inkasa DzP. Sklon křivky určuje úhel, který svírají křivky lineárního trendu. V období před a po zavedení EET u tohoto oddílu není pozorován tak velký úhel, jako u celé sekce I. Rozdíly mezi trendy jsou tedy nižší než u celé sekce I.

6.1.2 Stravování a pohostinství

Druhý a zároveň poslední oddíl sekce I označený číslem 56 dle klasifikace CZ-NACE, je Stravování a pohostinství. Patří sem taková část DzP od podnikatelských subjektů, která pochází z příjmů vycházejících z činností:

- 561 - Stravování v restauracích, u stánků a v mobilních zařízeních
- 562 - Poskytování cateringových a ostatních stravovacích služeb

- 563 – Pohostinství

U všech zmíněných skupin musí být dodrženo pravidlo okamžité spotřeby nabízených jídel.

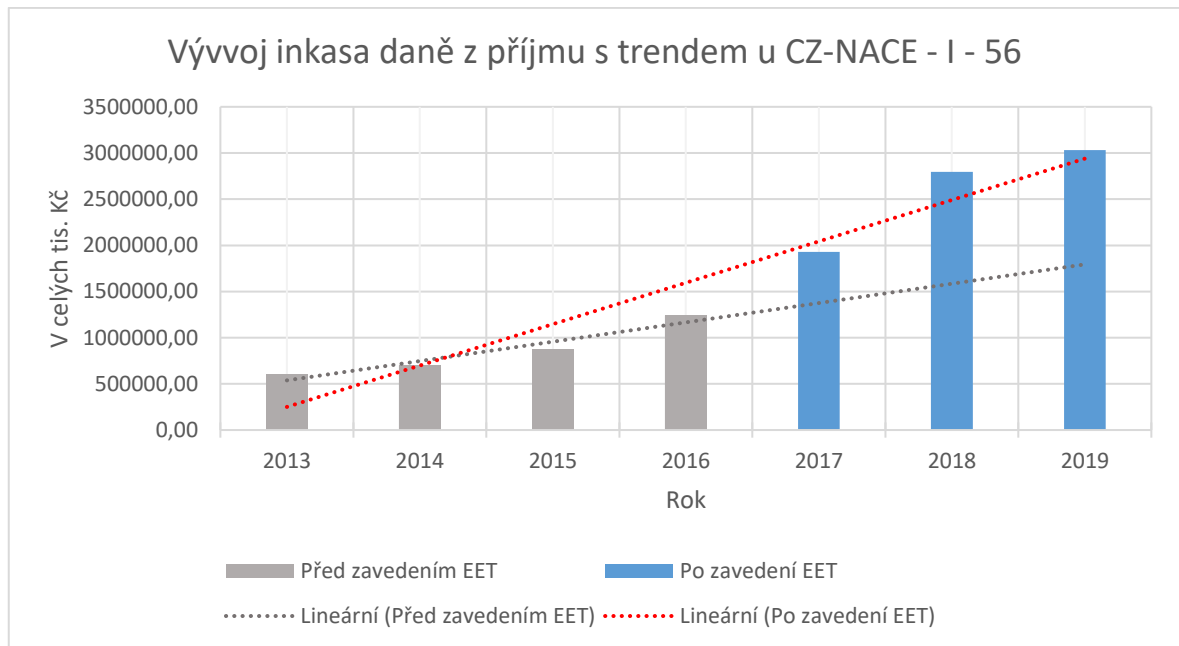
Níže uvedená tabulka obsahuje DzP, která byla inkasovaná od výše zmíněných skupin oddílu 56. Tento oddíl se na celkové sekci I ve sledovaných letech podílí z 53 %. Výše vyinkasované částky z tohoto oddílu je tedy o 6 % vyšší, než je tomu u oddílu 55 – Ubytování.

Tabulka 10 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – I -56
(vlastní zpracování dle GŘ, ©2020)

Stravování a pohostinství (v celých tis. Kč)	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající příznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	367 336	-58 003	30 559	225 972	32 929	598 793
2014	422 368	- 74 171	62 404	245 122	42 979	698 702
2015	461 603	- 49 194	75 389	336 120	47 111	871 029
2016	594 454	- 30 173	110 843	500 004	64 054	1 239 182
2017	942 388	11 925	204 803	697 773	72 999	1 929 888
2018	1 283 779	145 494	250 457	1 026 661	88 785	2 795 176
2019	1 587 457	76 484	284 343	979 850	102 025	3 030 159

Data v tabulce uvádějí informace o jednotlivých dílčích částech, které se podílejí na celkové výši inkasa DzP ve sledovaném období. Jako tomu bylo i u předchozích dvou kapitol, i zde jsou u inkasa DzP FO podávajících příznání zřetelné záporné hodnoty způsobené daňovými bonusy. U předchozího sledovaného oddílu byly však zaznamenány pouze u období 2013 a 2015.

Největšími podílíky na celkové sumě inkasa DzP jsou znovu FO, za které provádějí zúčtování daně jejich zaměstnavatelé pomocí ročního zúčtování a PO.

Obrázek 18 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – I - 56
(vlastní zpracování dle dat z GFŘ, ©2020)

I u tohoto oddílu sekce I je patrný kontinuální vývoj s celou sekcí I. Období po zavedení EET i zde předčilo hodnoty trendu vycházející z období před zavedením EET. U tohoto oddílu je pozorován větší úhel, který svírají spojnice trendu, než tomu bylo u oddílu 55 – Ubytování. Z toho plyne, že trend, který vychází z období před zavedením EET překonal trend, který zahrnuje i období po zavedení EET více, než tomu bylo u předcházejícího oddílu.

7 PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI

Druhým analyzovaným odvětvím této bakalářské práce je dle klasifikace CZ-NACE sekce M nazvaná jako Profesionální, vědecké a technické činnosti. Vývoj celé sekce bude zanalyzován na základě trendové analýzy, a následně této analýze bude podrobena i třída 692 - Účetnické a auditorské činnosti; daňové poradenství ze skupiny 69 - Právní a účetnické činnosti.

Třída 692 - Účetnické a auditorské činnosti byla vybrána jako představitel profesních činností, které ještě nemají povinnost evidovat své tržby, avšak jejich příjmy jsou i přesto transparentní.

Tato kapitola bude zkoumat období od roku 2013 do roku 2020. Bude tedy možné pozorovat i rok 2020, kdy v ČR vypukla pandemie COVID-19. Je nutné ale poznamenat, že na žádný z oddílů sekce M neměl dopad pandemie tak výrazný vliv jako např. na předchozí sekci I.

Členění dat v tabulkách v této kapitole zůstává stejné, jako v kapitole předešlé.

7.1 Vývoj inkasa daně z příjmu

V této sekci se hodnoty inkasa Dzp pohybují v řádově vyšších hodnotách, než tomu bylo u předchozí sekce. Jedním z důvodů je, že profesionální činnosti, které jsou vykonávány napříč touto sekci, vyžadují vyšší míru vzdělanosti a z toho plynoucí vyšší míru peněžního ohodnocení.

Tabulka 11 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – M
(vlastní zpracování dle GFR, ©2021)

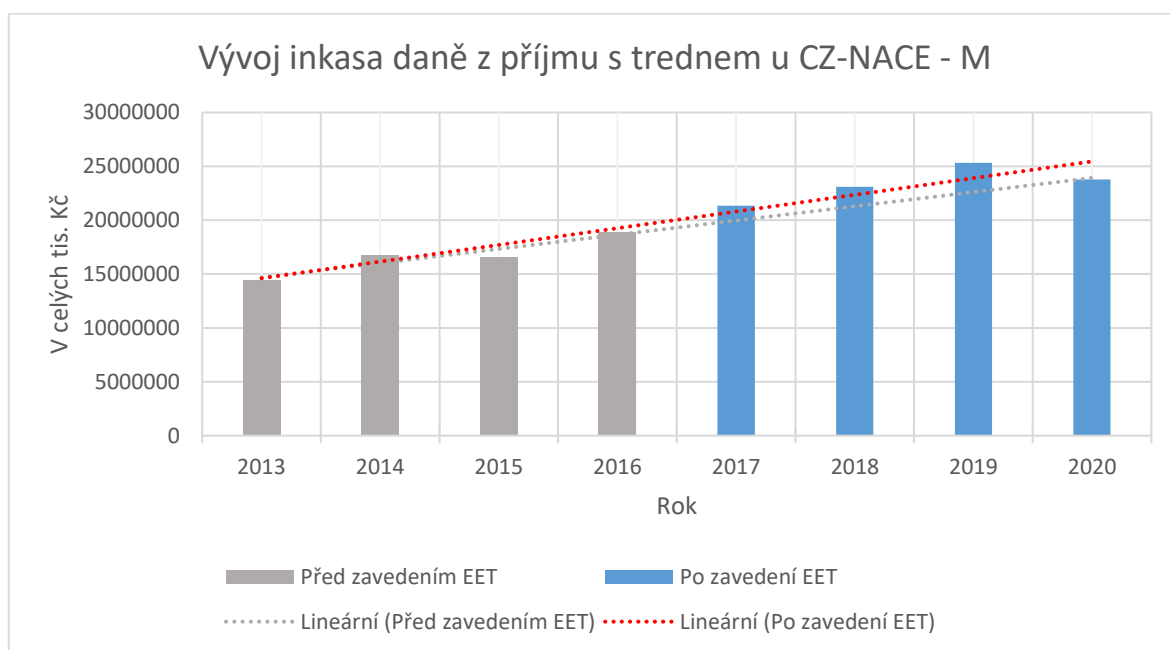
V celých tis. Kč	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající příznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	7 854 632	1 904 441	729 989	3 777 322	193 045	14 459 429
2014	7 887 802	2 164 490	913 280	5 038 434	743 005	16 747 011
2015	8 029 611	2 354 084	1 011 042	5 038 375	137 101	16 570 213
2016	8 557 372	3 095 198	1 167 394	5 975 843	117 771	18 913 578
2017	9 596 990	3 230 028	1 336 617	6 988 011	205 295	21 356 941
2018	10 645 791	3 402 253	1 609 672	7 337 862	107 767	23 103 345
2019	11 442 400	3 880 292	1 801 357	8 060 819	128 064	25 312 932
2020	12 060 855	2 838 725	1 827 560	6 943 189	110 918	23 781 247

Největší podíl na celkovém inkasu DzP mají dílčí části plynoucí od FO ze závislé činnosti v průměru 48 % za sledované období a PO v průměru 30 % ve sledovaném období. Naopak nejnižší podíl na celku má inkaso DzP PO vybírané srážkou.

Největší kladné změny celkových hodnot oproti předchozímu roku byly zaznamenány v roce 2016, 2017 a 2019. Naopak změny v záporných hodnotách byly oproti předchozímu období zaznamenány v letech 2015 a 2020. V průměru za sledované období rostly celkové sumy meziročně o 8 %.

Oproti předchozímu sledovanému odvětví zde nejsou žádné záporné hodnoty, které by představovaly výši vyplacených daňových bonusů na vyživované děti.

Spojnice trendu v grafu na obrázku 19 mezi sebou svírají malý úhel, který začíná být více patrný až v roce 2016. Což značí fakt, že trend vycházející z období před zavedením EET se vyvíjel velice podobným způsobem, jako trend, který zahrnuje i období po zavedení EET.

Obrázek 19 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – M
(vlastní zpracování dle dat z GFR, ©2021)

7.1.1 Účetnické a auditorské činnosti; daňové poradenství

Třída 692 – Účetnické a auditorské činnosti; daňové poradenství se nachází v oddíle 69 – Právní a účetní činnosti dle klasifikace CZ-NACE. Na celé sekci se tato třída v závislosti na inkasu DzP podílí za sledované období v průměru z 10,4 %. Jedná se

o poměrně vysoké procento průměrného podílu připadající na jednu třídu, protože celá sekce M obsahuje celkem 15 tříd.

Na celkovém inkasu DzP ve třídě 692 se největší měrou podílí dílčí části vycházející od FO ze závislé činnosti v průměru z 59 % což je o 11 % více, než v celé sekci M. Ve třídě 692 tedy pracuje větší podíl subjektů v rámci pracovněprávního vztahu, než v sekci M. Inkaso DzP vycházející od PO tvoří v průměru 25 % z celku.

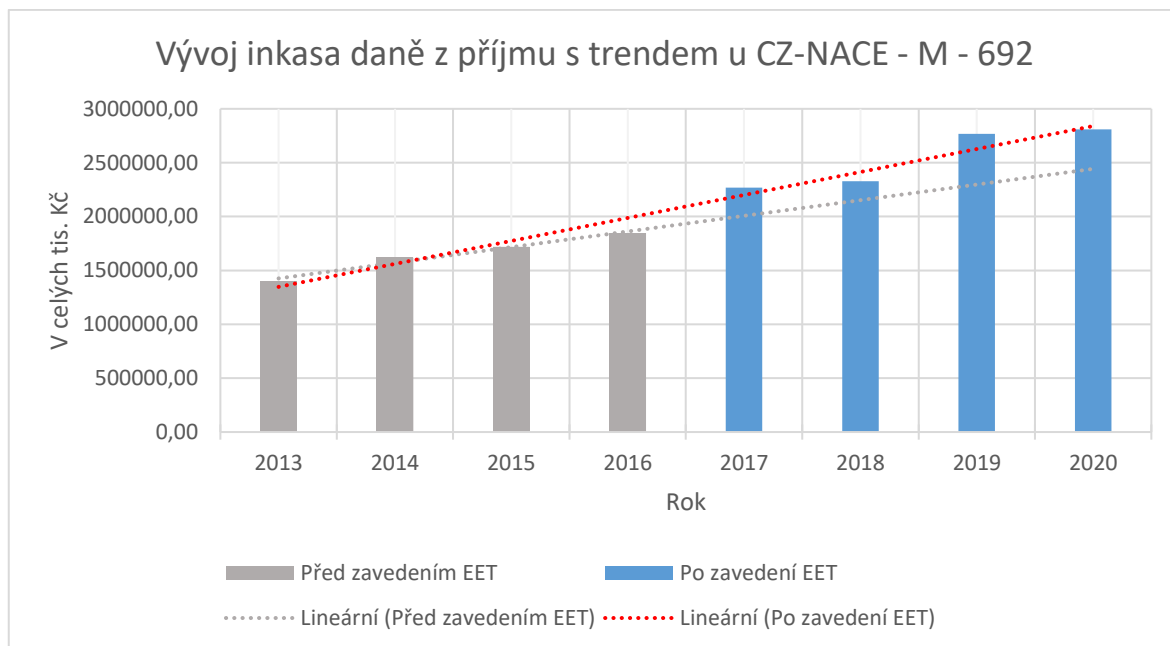
Tabulka 12 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – M - 692

(vlastní zpracování dle GFR, ©2021)

V celých tis. Kč	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající příznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	913 481	113 831	71 959	292 412	3 383	1 395 066
2014	1 006 000	116 256	115 552	360 617	18 464	1 616 889
2015	1 035 552	91 829	114 515	470 156	5 620	1 717 672
2016	1 053 130	167 131	124 402	486 751	14 231	1 845 645
2017	1 237 698	249 114	155 902	567 319	58 717	2 268 750
2018	1 275 532	223 631	168 305	657 902	2 929	2 328 299
2019	1 536 546	283 387	197 399	735 930	13 875	2 767 137
2020	1 701 356	229 682	195 828	675 656	7 669	2 810 191

Jak již bylo řečeno, sekce M nebyla pandemií COVID-19 ovlivněná tak zřetelně, jako např. osobní služby nebo ubytování. Samotná třída 692 dokonce zaznamenala v roce 2020 nárůst oproti předchozímu roku.

Trend třídy 692 se vyvíjí kontinuálně k trendu sekce M i přesto, že je možné pozorovat větší úhel, který spojnice svírají. Ve třídě 692 se totiž pracuje s nižšími hodnotami, proto vývoj spojnic trendu může být více zřejmý. Rozdíl mezi spojnicemi trendu je v tomto případě způsoben růstem HDP od roku 2014, protože jak jsme již zmínili, daná třída podléhá povinnosti evidovat tržby až ve 3. vlně zavádění EET, která byla kvůli pandemii COVID-19 odložena na začátek roku 2023. Případný vliv EET v tomto profesním odvětví by neměl být nijak markantní, protože převážná část tržeb je, jak již bylo uvedeno, transparentní, a to z důvodu povinnosti přijaté tržby fakturovat. Fakturace je důležitá zejména pro účetnictví zákazníků této profese.

Obrázek 20 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – M - 692
(vlastní zpracování dle dat z GFŘ, ©2021)

8 OSTATNÍ ČINNOSTI

Posledním analyzovaným odvětvím jsou Ostatní činnosti, které jsou pomocí klasifikace CZ-NACE označeny písmenem S. Tato sekce obsahuje tři hlavní oddíly, jimiž jsou:

- 94 - Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů
- 95 - Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
- 96 - Poskytování ostatních osobních služeb

Tyto tři oddíly sestávají z šesti skupin a ty z devatenácti tříd. Odvětví S dle klasifikace CZ-NACE je v práci analyzováno hlavně kvůli třídě 9602 - Kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti. Projekt EET byl v tomto profesním odvětví poněkud diskutovaným tématem. Hlavním podnětem k diskusím byly údajně vysoké pořizovací náklady spojené s povinností přijaté tržby evidovat. Tyto náklady by tak mohly pro většinu ekonomických subjektů znamenat překážku v podnikání. Tato skupina podnikatelů však spadá do 4. fáze EET, jejíž spuštění bylo společně s třetí fází z důvodu pandemie přesunuto na začátek roku 2023. Povinnost evidovat své příjmy zde tedy zatím není v platnosti. Stejně, jako u celé sekce I.

8.1 Vývoj inkasa daně z příjmu

Jako tomu bylo i v předchozích kapitolách, i u sekce S tvoří největší procenta podílu na celku inkasa od FO ze závislé činnosti, a to v průměru celkem 60 % a od PO v průměru celkem 27 %. Poměrně vysoké částky jsou evidovány i u inkasa DzP FO vybírané srážkou, která se na celkové sumě podílí v průměru 9 %. Odvětví S jako jediné ze sledovaných odvětví v průběhu sledovaných let nerostlo nýbrž se pohybovalo v období sedla. Daňové bonusy jsou evidentní v letech 2014 a 2015 v dílčí části DzP inkasované od FO, které jsou povinny podávat příznání.

Jak již bylo zmíněno výše na inkasu DzP v odvětví S se největší měrou podílí dílčí část, která je inkasována od FO ze závislé činnosti. V této kategorii je také patrný výrazný pokles inkasa DzP v letech 2014 a 2015. Právě ve zmíněných letech proběhly významné úpravy v ZoDP týkající se zdanění příjmů fyzických osob. Jednalo se např. o navrácení možnosti uplatnění slevy na poplatníka pro starobní důchodce se zdanitelnými příjmy, a to i zpětně k roku 2013. Tato změna ZoDP vyplývající z rozhodnutí Ústavního soudu měla za následek zvýšený počet podaných příznání. V důsledku tohoto rozhodnutí se částky vybrané na DzP řadí do kategorie FO, které jsou povinny podávat daňová příznání. U zmíněných dílčích skupin DzP došlo k transferu částek také v důsledku zvyšujícího se počtu zaměstnanců, kteří neměli

možnost podat roční zúčtování daně prostřednictvím svého zaměstnavatele ergo museli podávat daňová přiznání samostatně.

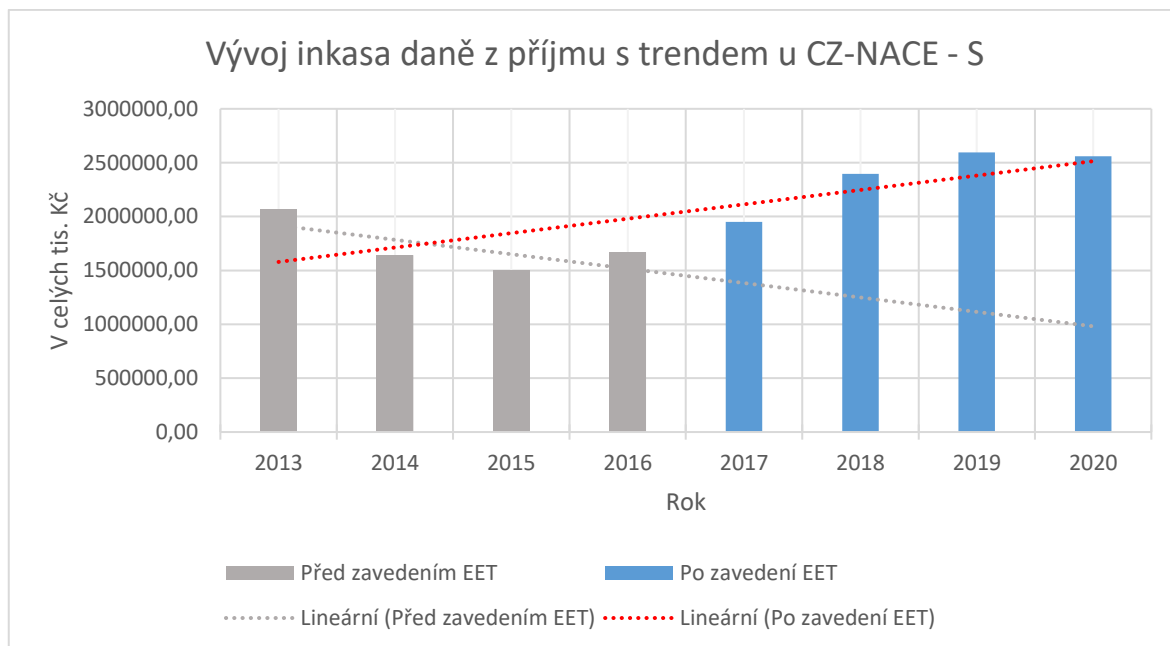
Tabulka 13 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – S
(vlastní zpracování dle GŘ, ©2021)

V celých tis. Kč	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající přiznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	1 302 812	33 052	130 829	584 963	11 748	2 063 404
2014	1 011 378	- 24 862	172 178	471 502	12 603	1 642 799
2015	930 724	- 49 785	161 267	444 196	12 211	1 498 613
2016	951 322	66 765	154 764	470 358	22 113	1 665 322
2017	1 058 902	124 232	175 348	570 030	21 892	1 950 404
2018	1 400 582	112 754	211 470	648 171	22 606	2 395 583
2019	1 556 831	176 202	220 684	617 433	24 017	2 595 167
2020	1 665 247	85 055	216 243	579 415	15 028	2 560 988

Graf na obrázku 21 znázorňuje, jak se vyvíjela sekce S v letech 2013–2020. Již na první pohled zde vidíme rozkol u lineárních trendů, kdy jeden klesá a druhý roste. Trend vycházející z období 2013-2016 se ubírá klesajícím směrem. Tento vývoj zapříčinil pokles inkasa DzP v letech 2014 a 2015. Kladným směrem se inkaso DzP opět začalo ubírat od roku 2016. Druhý trend vycházející ze všech sledovaných let tak v tomto důsledku nabral rostoucí směr a odklonil se tak od trendu vycházejícího z let 2013-2016 poměrně velkým úhlem.

V oboru absolutních čísel evidujeme největší meziroční růst v kategorii inkasa DzP od FO ze závislé činnosti taktéž v kontextu průměru meziročních růstů. Absolutní hodnoty meziročního nárůstu ve srovnávaných letech 16/15 dosahuje inkaso DzP od FO povinných podávat přiznání v letech 17/16 je evidován 86% meziroční nárůst.

Z výše uvedených informací je tedy zjevné, že největší podíl na růstu inkasa DzP v tomto odvětví mají FO, které daní své příjmy ze závislé činnosti a případný vliv EET na tuto dílčí část není tak výrazný.

Obrázek 21 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – S
(vlastní zpracování dle dat z GFŘ, ©2021)

8.1.1 Kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti

Z tabulky 14 je na první pohled zřetelné nepřehledné množství záporných položek, které jsou způsobeny daňovými bonusy. U žádné předchozí sekce, oddílu či třídy nebyly takové hodnoty pozorovány. Je tedy pravděpodobné, že velká část ekonomických subjektů v tomto profesním odvětví přiznává pouze minima příjmů a jejich konečnou daňovou povinnost pokryjí slevy na DzP nebo částečně daňová zvýhodnění na vyživované děti. Částka daňového zvýhodnění, která není uplatněna jako forma slevy se přiznává FO, jako daňový bonus.

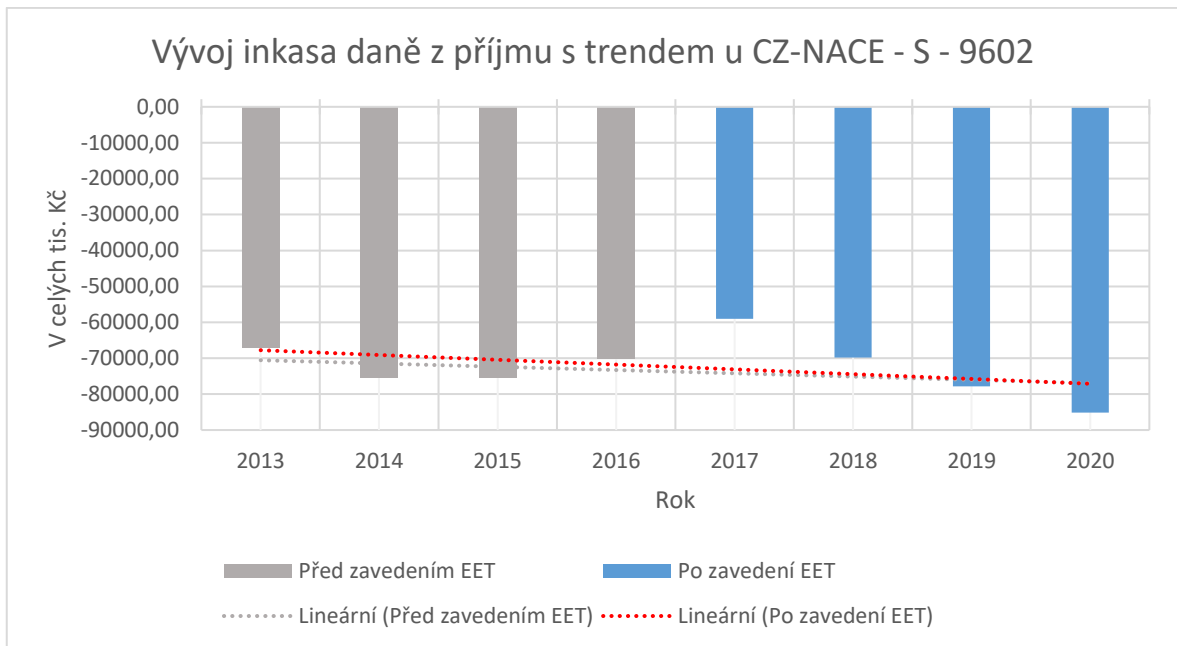
Největší částky, které se na utváření celkové sumy podílejí největší měrou jsou právě ty záporné, které vycházejí od FO podávajících příznání. Tyto záporné hodnoty se, vyjma roku 2017, ve sledovaných letech stále více prohlubovaly. U všech výše zkoumaných odvětví a jejich částí tvořilo inkaso DzP FO ze závislé činnosti hlavní složku. Zde toto prvenství zaujímá pouze jako kladná hodnota.

Tabulka 14 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – S - 9602

(vlastní zpracování dle GŘ, ©2021)

V celých tis. Kč	Inkaso daně z příjmu FO ze závislé činnosti	Inkaso daně z příjmu FO podávající přiznání	Inkaso daně z příjmu FO vybírané srážkou	Inkaso daně z příjmu PO	Inkaso daně z příjmu PO vybírané srážkou	Celkem
2013	14 499	- 91 658	2 670	7 485	43	- 66 961
2014	10 089	- 92 918	1 847	5 072	564	- 75 346
2015	12 559	- 96 265	2 350	5 810	160	- 75 386
2016	17 045	- 104 359	4 590	12 341	391	- 69 992
2017	23 623	- 99 574	2 811	13 767	338	- 59 035
2018	33 825	- 119 463	4 311	11 826	- 271	- 69 772
2019	38 730	- 131 912	3 709	11 357	241	- 77 875
2020	40 589	- 144 671	5 953	13 225	- 231	- 85 135

Jak již bylo zmíněno v textu nad tabulkou 14, ani graf na obrázku 22 samozřejmě nepůjde proti těmto argumentům. Jak zde můžeme vidět, tak lineární křivky, jak před zavedením EET, tak i po zavedení EET měly klesající charakter. Oproti ostatním lineárním trendům v této práci je tady tento graf na obrázku 22 ojedinělý a to tím, že se nijak výrazně nezměnil lineární trend při zohlednění hodnot z let 2017-2020. Taková míra korelace předpokladu s realitou je v ekonomické praxi velmi unikátní. Nicméně, i když se vyvíjelo inkaso daně z příjmů podle očekávání, tak pro stát to neznačí nic dobrého, jelikož klesající trend u inkasa daně není nikdy žádoucí. Otázkou zůstává, jak tomu bude po zavedení EET v tomto odvětví a zda se tento trend zvrátí a hodnoty inkasa daně z příjmů u třídy 9602 a začnou stoupat, nebo se i jednou dostanou do kladných hodnot.

Obrázek 22 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – S-9602
(vlastní zpracování dle dat z GFŘ, ©2021)

9 SROVNÁNÍ A ZÁVĚR

V rámci této bakalářské práce byly provedeny analýzy inkasa daně z příjmů u třech odvětví. Podle členění klasifikace CZ-NACE se jednalo o odvětví I – Ubytování, stravování a pohostinství, M – Profesionální, vědecké a technické činnosti a v poslední řadě odvětví S – ostatní činnosti. Z každého zmíněného odvětví byla k dodatečné analýze vybrána jedna, nebo více samostatných oddílů nebo tříd.

Odvětví I je představitelem odvětví, ve kterém již byla spuštěna elektronická evidence tržeb. Evidence byla spuštěna v prosinci 2016 a povinnost evidovat přijaté tržby byla v platnosti do března roku 2020, kdy byla kvůli pandemii COVID-19 přerušena do začátku roku 2023. V rámci analýz dat vycházejících z odvětví I bylo zjištěno, že největší dílčí část příjmů tvoří inkaso DzP pocházející od FO ze závislé činnosti. Toto bylo potvrzeno i u dvou oddílů vycházejících z odvětví. U celého odvětví i jeho sledovaných částí inkaso DzP v průběhu sledovaných let rostlo. K největším procentuálním změnám vůči předchozímu období došlo v letech 2016-2018. Změny ve zmíněných letech se v rámci celého odvětví pohybovaly v rozmezí kolem hodnoty 40 %. Tento velký výkyv inkasa DzP v odvětví I byl zřejmě způsoben zavedením EET, což je zřetelné i na velkém odklonu spojnic trendu vycházejících z období před zavedením EET a po zavedení EET. V kontextu pododvětví je vychýlení těchto spojnic patrnější u stravování a pohostinství než u ubytování. Je tedy možné konstatovat, že zavedení EET mělo větší dopad právě na stravování a pohostinství.

Ve druhém zkoumaném odvětví M – Profesionální, vědecké a technické činnosti byla k dodatečné analýze vybrána třída 692 – Právní a účetnické činnosti. Ze všech analyzovaných odvětví se právě toto odvětví podílí největší měrou na příjmech z inkasa DzP. Třída 692 byla zvolena na základě celkové transparentnosti příjmů. Zavedení elektronické evidence tržeb by tady nemělo mít tak výrazný dopad na zvýšení inkasa DzP. Tento vývoj však není možné v konečném důsledku celkově zanalyzovat, protože povinnost evidovat tržby do této doby nebyla tomuto odvětví a tedy ani vybrané třídě nařízena. Přesto u odvětví i vybrané třídy byly provedeny trendové analýzy vycházející z období před a po zavedení EET. Z vývoje jednotlivých spojnic trendu u odvětví M vyplynulo poměrně malé procento odklonu oproti předchozímu analyzovanému odvětví. Tento částečný odklon je způsoben závislostí na růstu HDP a také subjekty, které se k evidenci tržeb připojily předčasně, tedy dříve, než jim byla povinnost evidovat tržby nařízena. Zmíněná fakta platí i pro třídu 692. Zde se odklon spojnic může zdát zřetelnější, ale je zapotřebí si uvědomit, že se pohybuje pouze v desetině příjmů celkového odvětví.

Posledním odvětvím je sekce S – Ostatní činnosti. U této sekce znovu není povinnost evidovat přijaté tržby. Můžeme zde ale pozorovat jiný kontinuální vývoj než u předchozího odvětví, kde povinnost evidovat tržby taktéž nebyla v platnosti. Oproti předchozímu zkoumanému odvětví se zde inkaso DzP pravidelně nenavýšovalo. Od roku 2013 do roku 2015 zde byl zaznamenán pokles inkasa DzP. Tato skutečnost ovlivnila vývoj lineárního trendu z období „Před zavedením EET“. Avšak v roce 2016 hodnoty inkasa začaly stoupat a v roce 2018 dokonce hodnota překonala doposud maximální inkaso DzP v odvětví a rostla až do roku 2019. Nicméně tento růst v roce 2020 začal stagnovat a bylo možné zpozorovat mírný pokles, který byl zapříčiněn pandemií COVID-19. Po zaměření se na třídu 9602-Kadeřnické, kosmetické a podobné činnosti byl klesající trend od roku 2013 také zaregistrován, ale tady se bohužel ani v průběhu let nepodařilo tyto hodnoty zvrátit do pozitivního trendu a přiblížit se alespoň k hranici inkasa, kde by se inkaso z DzP této třídy přibližovalo alespoň nule, tzn. že by stát neměl žádné závazky na daňových bonusech. V závislosti na zjištěných informacích, je tedy možné konstatovat, že příjmy z třídy 9602 jsou přiznávány pouze částečně a zavedení EET by těmto nekalým praktikám mělo zabránit.

ZÁVĚR

Inkaso daně z příjmu je pro stát klíčovou složkou příjmů a nezáleží na tom, jaká politická strana je právě v čele. Míra zdanění je vždy jedním z primárních bodů, které si politické strany berou za své a snaží se přijít na to, jak by měla vypadat optimální struktura daní v ČR. Aby daňová politika fungovala správně, tak je velmi důležité se zamyslet nad tím, jak budou daně vybírány. Jedním z nástrojů, který napomáhá transparentnímu výběru daní z příjmů je právě elektronická evidence tržeb.

Spuštění tohoto nadčasového systému v České republice probíhá v několika fázích. V jednotlivých fázích jsou postupně přibírány další obory podnikání, kdy v konečném důsledku budou elektronické evidenci tržeb podrobeny téměř všechny podnikatelské subjekty. V minulosti již byly spuštěny dvě ze čtyř fází, které ale později byly v důsledku pandemie COVID-19 pozastaveny a spuštění posledních dvou fází bylo odloženo. Tato rozhodnutí se do jisté míry stejně jako pandemie COVID-19 odrazí na výši inkasa daně z příjmů. Pro stát tedy bude mnohem složitější pokrýt náklady, které byly způsobeny dopadem pandemie na ekonomickou stránku státu.

Dle mého názoru, je projekt elektronické evidence tržeb pro stát důležitým prvkem ke snížení nelegální a stínové ekonomiky. Plná funkčnost tohoto systému tak zajistí rovné podmínky pro všechny subjekty napříč odvětvími.

Teoretická část bakalářské práce se zabývala problematikou daňového systému České republiky, daní z příjmů a elektronickou evidencí tržeb. Zjištěné poznatky z teoretické části byly klíčové pro správné pochopení a uchopení následující praktické části.

Podstata bakalářské práce je ukotvena v praktické části. V první kapitole praktické části je řešena problematika nákladů na EET. Byly vymezeny jak náklady na přípravu celého projektu, tak i náklady související s následným provozem celého systému. Výběr této kapitoly byl zvolen na základě zachování rovnováhy mezi náklady, které byly a stále budou vynakládány na provoz EET a příjmy navíc, které tento projekt přináší do státní pokladny. Státní pokladnu se také zabývala další kapitola v praktické části. Zde byly zobrazeny příjmy, které plynou do státního rozpočtu z daně z příjmů a náklady na EET v kontextu celkových nákladů státu. Zbylý prostor byl věnována hlavnímu cíli bakalářské práce, jímž je identifikovat dopad EET na inkaso daně z příjmů u vybraných odvětví. Pro identifikaci dopadů byla zvolena analýza trendu, která významnost EET potvrdila.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BERNARDI, Luigi, Mark W. S. CHANDLER a Luca GANDULLIA, ed., 2017. *Tax systems and tax reforms in new EU members*. London: Routledge, Tylor & Francis Group, ISBN 9780415654333.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika, Marcel PITTERLING a Hana SKALICKÁ, 2019. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2019*. 4. vydání. Praha: Wolters Kluwer, ISBN 978-80-7598-315-2.

ETRŽBY, ©2016-2021a. Základní informace: Hlavní důvody pro zavedení evidence tržeb. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-02-01]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/proc-e-trzby>

ETRŽBY, ©2016-2021b. Zajímavosti: Historie evidence tržeb. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: https://www.etrzby.cz/cs/zajimavosti_historie-evidence-trzeb

ETRŽBY, ©2016-2021c. Před zahájením evidence tržeb. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-03-06]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/pred-zahajenim-evidence-trzeb>

ETRŽBY, ©2016-2021d. Kdo, co a odkdy. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-02-05]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/kdo-co-a-kdy>

ETRŽBY, ©2016-2021e. Jak to funguje. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/jak-to-funguje>

ETRŽBY, ©2016-2021f. Zvláštní režim. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/zvlastni-rezim>

ETRŽBY, ©2016-2021g. Dokumenty. *Etrzby.cz* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Naklady_EET.pdf

FINANČNÍ SPRÁVA, ©2013-2021. Daně. Údaje z výběru daní. *Financnisprava.cz* [online]. [cit. 2021-03-12]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ ČR, 06. 04. 2021. *Žádost o náklady reálně vynaložené na EET* [elektronická pošta]. Message to: podatelna@fs.mfcr.cz [cit. 10.04.2021].

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ ČR, 15.04.2021. *Žádost o přehled inkasa DzP u odvětví M a S* [elektronická pošta]. Message to: podatelna@fs.mfcr.cz [cit. 21.04.2021].

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ ČR, 30.09.2020. *Žádost o přehled inkasa DzP u odvětví I* [elektronická pošta]. Message to: podatelna@fs.mfcr.cz [cit. 15.03.2021].

HAJDUŠEK, Tomáš a Milan VODIČKA, 2017. *První zkušenosti s EET - elektronickou evidencí tržeb*. Praha: Wolters Kluwer, ISBN 9788075525895.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, ISBN: 978-80-7400-298-4.

JÁNOŠÍKOVÁ, Petra, 2018. *Daňové právo de lege lata*. 2. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, ISBN 9788073806873.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila, 2018. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, 274 s. ISBN 9788087974179.

KOLEKTIV AUTORŮ, 2016. *Manuál elektronické evidence tržeb: pro gastronomická a ubytovací zařízení, maloobchod, zástupce v daňovém řízení a daňové odborníky*. Bratislava: DonauMedia, 64 s. ISBN 9788081830082.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2018. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 269 s. ISBN 9788075981653.

LÍBAL, Tomáš, 2016. *Elektronická evidence tržeb: z účetního a daňového pohledu*. Praha: VOX, ISBN 9788087480519.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada, 208 s. ISBN 9788024755618.

MONITOR STÁTNÍ POKLADNY, ©2013-2021. Státní správa. *Monitor.statnipokladna.cz* [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/statnisprava>

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ, 2018. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Key Publishing, ISBN 9788074182952.

ŠIROKÝ, Jan, 2008. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, 2018. *Daňový systém ČR 2018*. 14. vyd. Praha:VOX, 404 s. ISBN 978-80-87480-63-2.

VANČUROVÁ, Alena, 2017. *Zdanění osobních příjmů*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, ISBN 9788075529268.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ, 2020. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, ISBN 978-80-7598-887-4.

VONDRÁK, Zdeněk, Lucie VONDRÁKOVÁ a Michala VONDRÁKOVÁ, 2020. *Elektronická evidence tržeb: praktická příručka pro 3. a 4. vlnu*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, ISBN 9788075542649.

Zákon č. 112/2016 Sb. ze dne 16. března 2016 o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-112>

Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-02-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

ŽUROVEC, Michal, 2020. Účtenkovka končí. V dubnu bude poslední slosování. In: *Mfcr.cz* [online]. [cit. 2021-05-08]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/uctenkovka-konci-v-dubnu-bude-posledni-s-37896>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ADIS – Automatizovaný daňový informační systém

BKP – Bezpečností kód poplatníka

DIČ – Daňové identifikační číslo

DPFO – Daň z příjmů fyzických osob

DPH – Daň z přidané hodnoty

DPPO – Daň z příjmů právnických osob

DzP – Daň z příjmů

EET – Elektronická evidence tržeb

FIK – Fiskální identifikační kód

FO – Fyzická osoba

GFŘ – Generální finanční ředitelství

HDP – Hrubý domácí produkt

MS – Microsoft

OZ – Občanský zákoník

PKP – Podpisový kód poplatníka

PO – Právnická osoba

PR – Public relations, vztahy s veřejností

SPCSS – Státní pokladna – Centrum sdílených služeb s. p.

SR – Státní rozpočet

ZoDP – Zákon o daních z příjmů

ZoET – Zákon o evidenci tržeb

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Přímé daně v ČR	18
Obrázek 2 Nepřímé daně v ČR	19
Obrázek 3 Vývoj podílů daně z příjmů na celkových daňových příjmech.....	20
Obrázek 4 Struktura daňových příjmů v ČR v roce 1998.....	21
Obrázek 5 Konstrukční prvky DPFO.....	22
Obrázek 6 Konstrukční prvky DPPO.....	25
Obrázek 7 Mechanický kalkulátor	28
Obrázek 8 Evidence tržeb v běžném režimu	34
Obrázek 9 Evidence tržeb ve zjednodušeném režimu	35
Obrázek 10 Evidence tržeb ve zvláštním režimu.....	36
Obrázek 11 Celkové příjmy státního rozpočtu a jejich trend	45
Obrázek 12 Podíl daně z příjmů na celkových příjmech státního rozpočtu ČR.....	47
Obrázek 13 Vývoj jednotlivých částí daně z příjmů a jejich trend.....	48
Obrázek 14 Celkové výdaje státního rozpočtu a jejich trend	50
Obrázek 15 Vývoj jednotlivých dílčích částí daně z příjmů.....	53
Obrázek 16 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – I.....	55
Obrázek 17 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – I - 55	57
Obrázek 18 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – I - 56	59
Obrázek 19 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – M	61
Obrázek 20 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – M - 692	63
Obrázek 21 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – S.....	66
Obrázek 22 Trendová analýza inkasa DzP u CZ-NACE – S-9602	68

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Dílčí základy daně DPFO	23
Tabulka 2 Sazba daně v ČR pro rok 2021	24
Tabulka 3 Počáteční náklady na EET	41
Tabulka 4 Předpokládané náklady na provoz EET.....	42
Tabulka 5 Reálně vynaložené náklady na provoz EET v letech 2017–2019.....	43
Tabulka 6 Komparace reálných a předpokládaných nákladů na provoz EET	43
Tabulka 7 Inkaso daně z příjmů v letech 2013-2020.....	47
Tabulka 8 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – I.....	52
Tabulka 9 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – I -55.....	56
Tabulka 10 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – I -56.....	58
Tabulka 11 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – M.....	60
Tabulka 12 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – M - 692.....	62
Tabulka 13 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – S	65
Tabulka 14 Výše inkasa daně z příjmů v odvětví CZ-NACE – S - 9602.....	67